

Lytje Pole

ALLE TOERISTISCHE INFORMATIE OVER SCHIERMONNIKOOG

JAARGANG EDITIE

2020 / Winter

Gratis
uitgave

Ontdek Schiermonnikoog

BENIEUWD WAT U ALLEMAAL
OP ONS EILAND KUNT BELEVEN?

NIET TE MISSEN
DIT KWARTAAL

- Schaatsen op het eiland
- Film by the Sea
- Fakkeloptocht
- Kinderburgemeester

Vocaal ensemble
Steeuwsaun

Gulzige zeesterren

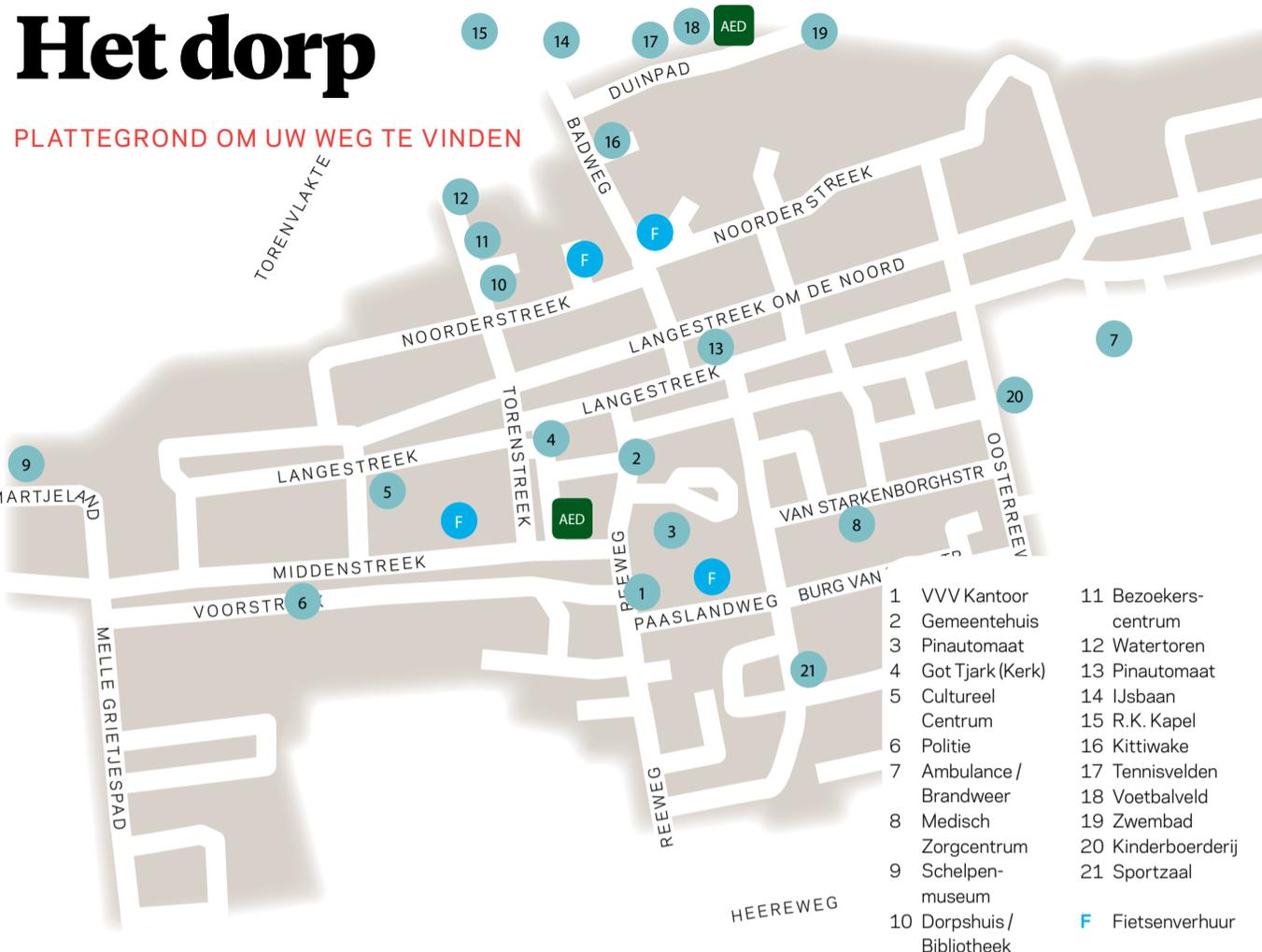

Loslooproutes

Het dorp

PLATTEGROND OM UW WEG TE VINDEN

- 1 VVV Kantoor
 - 2 Gemeentehuis
 - 3 Pinautomaat
 - 4 Got Tjark (Kerk)
 - 5 Cultureel Centrum
 - 6 Politie
 - 7 Ambulance / Brandweer
 - 8 Medisch Zorgcentrum
 - 9 Schelpenmuseum
 - 10 Dorpshuis / Bibliotheek
 - 11 Bezoekerscentrum
 - 12 Watertoren
 - 13 Pinautomaat
 - 14 IJsbaan
 - 15 R.K. Kapel
 - 16 Kittiwake
 - 17 Tennisvelden
 - 18 Voetbalveld
 - 19 Zwembad
 - 20 Kinderboerderij
 - 21 Sportzaal
- F Fietsverhuur

BELANGRIJKE ADRESSEN

Huisarts
Mw. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
fax. 0519-531704
Maandag t/m vrijdag spreekuur en visites op afspraak. (Voor spoed 24 uur per dag bereikbaar) 8.30-9.30 uur telefonisch bereikbaar, 9.30-10.30 uur balie open 13.30-14.30 uur telefonisch bereikbaar, 14.30-15.30 uur balie open Vergeet niet uw zorgpas en of BSN mee te nemen.

Tandarts
Mw. T.C. Robberts
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531777 (uitsluitend op afspraak)

Fysiotherapeut
A. v.d. Meulen
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531927 (uitsluitend op afspraak)
Telefonisch bereikbaar tussen 12:30-13:00 uur.

Thuiszorg
Het Friese Land
tel. 0900-8864 (€ 0,10 p.m.), www.thfl.nl

Dierenarts
Dierenartsenpraktijk Dokkum
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog
tel. 0519-292526
Eénmaal per maand aanwezig, uitsluitend op afspraak.

Apotheek
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
Geopend op maandag t/m vrijdag tussen 08:30-10:00 uur en 14:00-15:30 uur. In het weekend geopend om 12:00 uur. Uitsluitend voor spoed en zonder afspraak.

Politie
Voorstreek 28
tel. 0900-8844

Kustwacht
tel. 088-7974388

COLOFON

Lytje Pole is de gratis informatiekrant van de VVV Schiermonnikoog en verschijnt viermaal per jaar.
30e jaargang, 1e kwartaal 2020

Jaaroplage: 40.000 expl.
Vormgeving: Studio Eke van Mansvelt
Drukkerij: NDC Print, Leeuwarden
Hoofredactie: Jacqueline Mulder
Eindredactie: Henno Hogervorst, VVV Schiermonnikoog
Coverfoto: Jacco van der Zwan
Fotografie: Jeannet Bakema, Marijen van den Berg, Thijs de Boer, Romy Dam, Jan Faber, 't Heer en Feer, Imke Groenier, Juri Hiensch, Chalanta van Kammen, Jacqueline Mulder, Herman Rinket, Greetje Smilda, VVV Schiermonnikoog, Foppe Schut, Mieke Thijsseling, Ilja Zonneveld.

Adverteren
Adverteren in Lytje Pole is voor leden van de VVV Schiermonnikoog mogelijk met korting. Wilt u ook adverteren neem dan contact op met de VVV Schiermonnikoog.

Aanleveren kopij
Heeft u kopij dat geschikt is voor deze krant? Stuur dit dan vóór 18 februari naar: redactie@vvschiermonnikoog.nl. Vanwege de soms grote aantallen kopij dat de redactie binnen krijgt, kunnen wij plaatsing helaas niet garanderen.

De Nationaal Park Schiermonnikoog pagina's zijn gemaakt door:
Teksten: Cynthia Borrás, Nathan Brinkman, Jan Willem Zwart, Marijke Barhorst
Foto's: Folkert Abma, Cynthia Borrás, Rob van Veghel, Francine Venselaar, Marijke Barhorst, Natuurmonumenten, Oeroe Boeroe

De informatie in deze krant is zo nauwkeurig mogelijk overgenomen. De VVV Schiermonnikoog aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor gevolgen van onjuistheden en onvolkomenheden die eventueel in deze krant vermeld staan.

AED's op het eiland
Het eiland telt negen AED's; draagbare toestellen die middels een elektrische schok het hartritme bij een hartstilstand kunnen herstellen. Een groot aantal eilanders is opgeleid om een AED te bedienen. De AED's bevinden zich bij: Spar Brunekreef, VV De Monnik, restaurant Noderstraun, drink- & eethuis De Berkenplas, strandpaviljoen de Marlijn, de jachthaven, de Brandweerkazerne en op de veerdam. Ook de ambulance en politieauto zijn voorzien van een AED.

Tekenbeet?
Kijk op www.rivm.nl

VVV Schiermonnikoog

Meer actuele informatie over Schiermonnikoog? Laat u informeren aan de balie van het VVV-kantoor. Het VVV-kantoor is geopend op maandag t/m zaterdag van 9.30 tot 17.00 uur.

Reeweg 5
tel. 0519-531233

info@vvschiermonnikoog.nl
www.vvschiermonnikoog.nl
tel. 0519-53 12 33

Bekijk ook:

- www.vvschiermonnikoog.nl/agenda
- Facebook @eilandschiermonnikoog
- Instagram @vvschiermonnikoog
- Check ook de Schier APP!

Lytje Pole Agenda
2020- Winter editie

De Lytje Pole Agenda kunt u afhalen bij het VVV-kantoor. Alles wat er op het eiland te beleven valt, staat op datum gerangschikt. Zo weet u in één oogopslag welke activiteiten er tijdens uw verblijf op Schiermonnikoog te doen zijn. De Lytje Pole Agenda verschijnt 10 x per jaar. U kunt uw activiteiten aanmelden via redactie@vvschiermonnikoog.nl.

ING

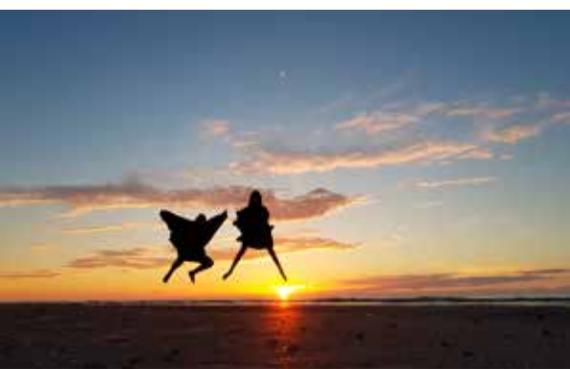
In het VVV kantoor kunt u ook terecht voor uw post en bankzaken. Het postservice punt is geopend van ma t/m za van 09:30 - 17:00 uur. Het ING servicepunt is geopend van ma t/m vr van 09:30-12:00 uur en van 14:00-17:00 uur.

Mocht u tijdsintensieve handelingen hebben verzoeken we u een afspraak te maken met een van onze medewerkers.

Beter verhuuren?
WIJ HELPEN U GRAAG VERDER.

VVV SCHIERMONNIKOOG

INHOUD

Algemene informatie	2
Welkom	3
Ontdek het eiland	5
Actueel	7
Muziek	9
Evenementen	11
Kinderactiviteiten	13
Sport & Spel	15

Fiets & Wandeleiland	17
Bezoekerscentrum	20
Natuur	21,22
Activiteiten	23
Jaaroverzicht	25
Excursies	27
Kunst	29
Exposities	30

Musea	31
Historie	33
Hulpdiensten	34
Naar het strand	35
Ontspanning	36
Gemeente Schiermonnikoog	37
Kerknieuws	38
Getij	39

WELKOM

Welkom op Schiermonnikoog

Het Friese Waddeneiland Schiermonnikoog is één van de prachtigste en spannendste natuurgebieden van Nederland. Het mag zich dan ook met trots Nationaal Park noemen.

Vrijwel nergens anders zijn er op zo'n kleine oppervlakte zoveel verschillende landschappen te vinden: bossen en duinen vol geurige bloemen,

het oneindige strand, een uitgestrekte kwelder met ongerept uitzicht, en wadplaten vol vogels, véél vogels. Zelfs in het toeristisch hoogseizoen huizen op het vogeleiland Schiermonnikoog nog altijd veel meer vogels dan mensen!

Dé plek

Schiermonnikoog is 20 kilometer lang en 4 kilometer breed, en daar

mee verreweg het kleinst bewoonde Waddeneiland. In de natuur vindt de liefhebber alle rust en ruimte, in het dorp vinden eilander en gast elkaar op de gezellige terrasjes alsmede in de sfeervolle horeca en winkeltjes.

Hoe klein Schiermonnikoog ook is, het biedt grootse mogelijkheden en is dé plek om even helemaal weg te zijn.

Chris Wiersema over de Monnikenloop

Eilander Chris Wiersema, samen met Remmelt Mulder eigenaar van de Toxbar, heeft net als vele eilanders een aantal nevenactiviteiten. Zo is hij onder andere medeorganisator van de Monnikenloop.

Chris vertelt:

Een geweldig leuk en sportief evenement hebben we op Schiermonnikoog: de Monnikenloop. Zaterdag 28 maart 2020 zal alweer de 19e editie plaatsvinden. Op dinsdag 1 oktober om 20.00 uur begon de inschrijving voor de 5 km, 10 km en 10 Engelse mijlen. Alles was binnen 50 minuten vol. Een parcours door het prachtige Nationaal Park Schiermonnikoog met de start en finish in het centrum van het dorp. De Monnikenloop voert de loper over het strand, door de duinen en door het bos. Tijdens en na de prijsuitreiking is het feest in het dorp met swingende livemuziek van de 'Putkapel' uit Sneek.

“De Monnikenloop: een prachtig parcours”

Chris Wiersema

Kidsrun

Het stimuleren van sport bij kinderen vinden we erg belangrijk. Daarom zijn we enkele jaren geleden de Kidsrun voor kinderen van (4 t/m 9 jaar) gestart. Lytje Willem is hier natuurlijk bij en lost het startschot,

nadat hij eerst een uitgebreide warming up heeft gedaan met alle kids. Inschrijving voor de Kidsrun kan nog tot 31 januari. Dit evenement is alleen mogelijk dankzij de steun van alle vrijwilligers en sponsors van de wal en van het eiland, maar natuurlijk ook door de lopers zelf.

Natuurmonumenten, partner van de Monnikenloop

De Monnikenloop steunt Natuurmonumenten, beheerder van het nationale park, om het eiland te beschermen en om de lopers bewust te maken van de schoonheid. In 2019 is er door deelnemers maar liefst € 2000,00 gedoneerd aan Natuurmonumenten. Met dit bedrag gaat Natuurmonumenten in het Kapenglop een impuls geven aan de bloemen- en insectenpopulatie. Door duinvalleien plaatselijk uit te graven komt er ruimte voor bedreigde bloemen- en vlindersoorten. In de steile duinwanden kunnen oeverzwaluwen en graafbijen weer hun nest bouwen.

meubelmakerij lijstwerk maatkasten

Bijna voor alles een oplossing!

André Bolhuis

Kerkpad 1, 9951 EP Winsum (Gn)
werkplaats: Touwslagersbaan 28, 9804 RJ Noordhorn (Gn)
www.andrebolhuis.nl • info@andrebolhuis.nl • 06-49934126

23 volledig ingerichte 2-6 persoons appartementen

- ✓ Gelegen in het centrum van het dorp
- ✓ Voorzien van eigen keuken, douche en toilet
- ✓ Incl. linnengoed, handdoeken en theedoeken
- ✓ Gratis draadloos internet
- ✓ Voor aanbiedingen zie onze website

www.schieronline.nl | info@schieronline.nl | 0519 53 12 72

LEKKER LEZEN OP SCHIER- MONNIKOOG

Boeken, e-books,
tijdschriften en dvd's.
De bieb heeft het!

Gratis voor kinderen
en jeugd tot 18 jaar en
boetevrij voor iedereen

Bibliotheek
Schiermonnikoog
Torenstreek 18a

dinsdag 15.00 - 18.00
woensdag 15.00 - 18.00
donderdag 15.00 - 18.00
vrijdag 15.00 - 18.00

En tijdens schoolvakanties
Noord en Midden

maandag 15.00 - 18.00
dinsdag 15.00 - 18.00
woensdag 15.00 - 18.00
donderdag 15.00 - 18.00
vrijdag 15.00 - 18.00
zaterdag 10.00 - 12.00

ontdekdebieb.nl

/ontdekdebieb

06 - 15 12 72 02

de Bibliotheek
Noord Fryslân

Ambrosijn

Proeven Slapen Genieten

Restaurant - IJssalon - Hotelsuites

+31 (0)519 720 261 | Langestreek 13 - Schiermonnikoog

WWW.AMBROSIJN.NL

www.zetstrabouw.nl

zetstra bouw
 groningen

onderhoud - renovatie - verbouw - nieuwbouw - inbraakpreventie

Hoendiep 101 tel: 050-3121369 fax 050-3126434

Strandpaviljoen "De Marlijn"

Schiermonnikoog - demarlijn.com

De meest noordelijke strandlocatie van Nederland;

Voor uw kopje koffie of drankje, borrelhapje of lunch en in het hoogseizoen ook voor uw diner. Daarnaast bieden wij uitgebreide mogelijkheden voor gezelschappen, feestjes, bruiloften e.d.

Standpaviljoen "De Marlijn"
Prins Bernhardweg 2, 9166 SH Schiermonnikoog
tel: 0519-531397 | info@demarlijn.com

WAT JE NIET MAG MISSEN

De Monnik

Om de eerste bewoners van het eiland te eren, is in 1961 het standbeeld van de Schiere Monnik op het Willemschhof naast het gemeentehuis onthuld. Kunstenaar Martin van Waning maakte dit bronzen beeld.

Vredenhof

Op het Vredenhof - verscholen in het groen aan de Reddingsweg - liggen drenkelingen en oorlogsslachtoffers uit beide Wereldoorlogen, afkomstig uit onder andere Australië, Canada, Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië en Polen. Een aantal eilanders, waaronder hotelier Sake van der Werff, nam rond 1917 het initiatief tot de bouw van deze begraafplaats.

Schiermonnikogger almanak 2020

Op Schiermonnikoog leven we in het ritme van de natuur. We willen vissen, zeilen, zwemmen, wadlopen, de zonsondergang zien en sterren kijken. Omdat de natuur op het eiland zo veranderlijk is, geeft de Schiermonnikogger almanak als wandkalender een overzicht van dagelijkse eb- enloedtijden, springtij, doodtij, opkomst en ondergang van zon en maan en lokale evenementen op Schiermonnikoog. Samen met feestdagen, schoolvakanties en ruimte voor persoonlijke aantekeningen is het mogelijk om in één oogopslag uw vakantieplanning te maken. De Schiermonnikogger almanak is geïllustreerd met foto's van de eilander natuur en een snuifje eilander taal. Kijk voor verkooppunten op www.dewittehaas.nl.

Vuurtorens (1)

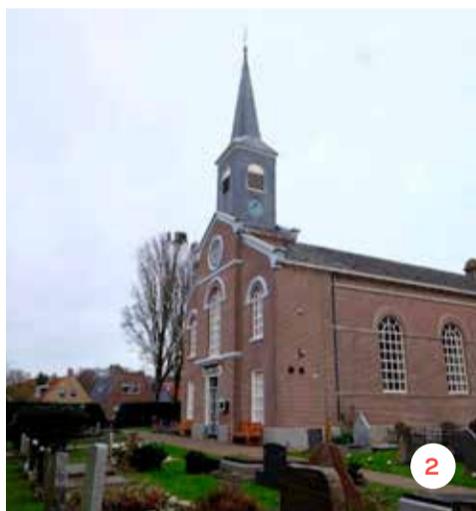
In 1853 zijn op het eiland twee torens geplaatst, in opdracht van Koning Willem III. Met hun stilstaande lichten vormden zij bakens voor het scheepsverkeer. Wanneer de lichten van de twee torens samenvielen, wisten de schippers dat ze tussen de banken door van de Noordzee naar de Waddenzee konden varen. Aan het begin van de 20e eeuw kreeg de rode toren (Noordertoren) mechanisch, ronddraaiend licht, waardoor de witte Zuidertoren (nabij het huidige Bezoekerscentrum) overbodig werd. De witte toren is decennia in gebruik geweest als watertoren. De rode toren is nog steeds 24 uur per dag bemand.

1

Kerken (2)

Wie met de boot het eiland nadert, ziet behalve de twee vuurtorens ook het torentje van de Got Tjark (Grote kerk) boven de huizen uitsteken. Deze kerk in het dorpscentrum is gebouwd in 1866. Halverwege de Badweg staat de Rooms Katholieke kapel, daterend uit 1915. En aan het einde van de Langestreek staat de voormalig gereformeerde kerk, nu het Cultureel Ontmoetingscentrum (COS).

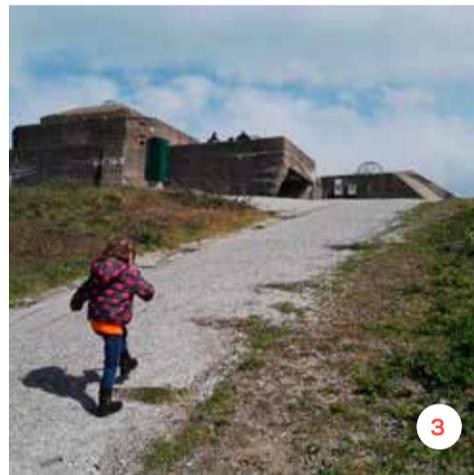
2

Jachthaven

In 1927 werd de eerste aanlegsteiger aangelegd, aan de zuidkant van het eiland. Voorheen ging de postboot op het wad voor anker en werd alles en iedereen per paard en wagen van en naar de boot gebracht. In 1962 werd de huidige aanlegsteiger in gebruik genomen, en kreeg de oude haven de functie van jachthaven. De jachthaven is gemiddeld 1,50 m diep en biedt plaats aan ongeveer 120 schepen.

Bunker Wassermann (3)

De Wassermann aan de Prins Bernhardweg is gebouwd op de plek waar vroeger het Poemelsduin lag. Deze werd afgegraven en de bunker opgebouwd. Vervolgens is het duin rond de bunker aangebracht. De naam Wassermann komt van een radarsysteem dat op Schiermonnikoog nooit gefunctioneerd heeft. Nu is het een geweldige uitkijkpost.

3

Walviskaak

De walviskaken in het dorpscentrum herinneren aan de walvisvaart, waarbij meerdere eilanders in de na-oorlogse jaren betrokken waren. Eilander Klaas Visser is zelfs jaren kapitein van de Willem Barendsz geweest, het moederschip van vele expedities. In 1950 nam hij na één van zijn laatste reizen de onderkaak van een 32-meter lange blauwe vinvis mee naar huis, geschoten in de Zuidelijke IJzsee. Deze kaken staan nu in het dorpscentrum, voor galerie Ogygia, waar vroeger de zeevaartschool gevestigd was.

Eendenkooi (4)

In 1861, een jaar na het ontstaan van de Banckspolder, creëerde de meest oostelijke boerderij in de polder een eendenkooi. Voorheen werd de kooi als jachtmiddel gebruikt, tegenwoordig geeft boer en kooiker Theun Talsma excursies op de Kooiplaats.

4

Westerplas

De westkant van het eiland was oorspronkelijk ook kwelder, tot het in 1962 van de Waddenzee werd afgesloten. Het zoetwatermeer dat ontstond is een heus vogelparadijs geworden, goed te bezichtigen vanuit de vogelkijkhut.

Bakens (5)

Op de kwelder, aan de oostkant van het eiland, staan twee bakens: de Kobbeduinen en het Willemsduin. Vroeger werden op deze bakens en op de westpunt van het eiland vuurpotten gestookt, om de zeevarenden de weg te wijzen. Verhalen gaan dat eilanders expres ook vuurtjes op het strand stookten zodat schepen (roofgoed) op de banken liepen.

5

*Fier, heel fier fan't drokke livven,
Mooi de gotte see ferbeewwn,
Lei in plak, dat us so nooi is,
Dat is us gebeurtegreewwn.
Tichtby wer de brauning klond're,
Op'e banken feur de waal,
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.*

Ver, heel ver van het drukke leven
Met de grote zee verbonden
Ligt een plek, die ons zo dierbaar is
Dat is onze geboortegrond.
Dicht bij de klotsende branding
Op de banken voor de wal
Horen wij de eerste klanken
Van onze mooie moedertaal.

HET EILANDER VOLKSLIED

Tekst: Lammert Wiersma

Huisje Lente op Schiermonnikoog

VEEL PRIVACY
TUIN OP
HET ZUIDEN

Sfeervol vakantiehuisje te huur

Huisje Lente is een gezellig ingericht vakantiehuisje voor 2 personen. Vrijstaand, met grote tuin en rustig gelegen aan de rand van het oude dorp. Het gezellige centrum van Schiermonnikoog is om de hoek. In een kwartiertje lopen bent u al in de duinen, het strand en de zee. Heerlijk uitwaaien. Boek nu, voor meer informatie of reserveringen:

www.lente.nl 06 151 55 902 mail:info@lente.nl

24/7 watertaxi from and to the island

24/7 WATERTAXI

Free parking at Lauwersoog
Max. 12 passengers

Call us at +31 (0)519 349133 | follow us at twitter @wadden_taxi
FB Watertaxi naar Schiermonnikoog | www.bms-bv.com

waar u gezelligheid, rust en ruimte midden in de natuur kunt vinden.
Seeduneweg 1, 9166 RX Schiermonnikoog 0519-531398 WWW.SEEDUNE.NL

Onder Zeil | Bed & Breakfast |
Nautische lifestyle & watersportaccessoires

Saint James, Fisherman out of Ireland, Holebrook of Sweden, Irelands Eye, Timberland, Musto en Helly Hansen. Nautische cadeau's en een klein assortiment watersportartikelen.

Waddenvereniging
Winkel Waddenvereniging

Reddingwinkel

Reeweg 8 Schiermonnikoog 0519 720530 info@onderzeil-schiermonnikoog.nl
www.onderzeil-schiermonnikoog.nl

Kom ook eens logeren in de B&B!

STREEK 56

drogisterij & kinderkleding
maat 56 t/m 176

LANGESTREEK 56 | 9166 LD SCHIERMONNIKOOG | 0519 531962 | WWW.STREEK56.NL

TOX
BAR eten
drinken
dansen

Elke dag een feestje!

www.toxbar.nl | facebook.com/toxbar | 0519-53 13 73

SCHIERMONNIKOOG

Festival Jong Talent

Mondiaal toptalent verzamelt zich in het voorjaar op Schiermonnikoog. Klassieke talenten uit binnen- en buitenland, die furore maken op internationale podia en concoursen, zijn van 14 t/m 19 maart te bewonderen op Festival Jong Talent Schiermonnikoog.

Meet the new generation

Vanuit de hele wereld reizen zo'n zeventig jonge professionals naar het Waddeneiland. Onder hen ensembles als het Amatis Piano Trio, het Barbican Quartet, het Chianti Ensemble en een ensemble van de Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest. Het jongNBE (jong Nederlands Blazers Ensemble) laat speciaal voor het festival een nieuw stuk schrijven, geïnspireerd op de natuur van Schiermonnikoog.

Artistieke ontwikkeling

Veertig internationale toptalenten zijn geselecteerd voor de masterclasses van vermaarde muziekpedagogen Nobuko Imai (altviool), Jan Wijn (piano), Philippe Graffin (viool) en Jeroen Reuling (cello). Cellist Gary Hoffman geeft masterclasses kamermuziek voor ensembles. Een groot deel van de masterclasses is openbaar voor publiek.

Documentaires, lezingen, natuur

Naast de concerten en masterclasses zijn er lezingen over muziek en worden muziekdokumentaires vertoond in het Dorpshuis. Hieronder 'Itzhak' van regisseur Alison Chernick, over de bijzondere levensloop van violist Itzhak Perlman. In samenwerking met Natuurmonumenten organiseert het

festival natuurexcursies over het eiland. Festival Jong Talent is het jongere broertje van het Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog, dat jaarlijks begin oktober plaats vindt.

Voorstelling uit 2019 'Dokterje Spelen'

Toneelferieniging Sierlikene Meu speelt 'Tante Bella's Beautysalon'

Dit winterseizoen zijn de spelers van Sierlikene Meu druk aan het repeteren voor alweer hun 19e toneelstuk. In 2001 is de toenmalig slapende toneelvereniging De Monnik nieuw leven ingeblazen. Na 15 jaar had het eiland dus weer een toneelvereniging! De initiatiefnemers hebben de naam veranderd in Sierlikene Meu wat betekent 'heel erg mooi'. Sierlikene Meu telt 12 leden en de 2 opvoeringen vinden ieder eerste volle weekend in februari plaats in Het Dorpshuis.

De Canadese neef van tante Bella, Wiebe (Erik Jansen), is in Nederland en wil dolgraag bijkletsen met zijn tante. Neven en tweelingbroers van de andere kant én 'enige' erfgenamen Berend (Jelle de Jong) en Albert (Marten Ridder) willen de erfenis niet delen, dus verzinnen ze van alles om het overlijden van tante Bella niet te delen met Wiebe.

De vaste klantenkring, bestaande uit o.a. mevrouw van Dreuten (Joke Eijer), de oudere Neeltje Bakker (Cynthia de Jong) en Dora Veendijk (Monique Talsma) moet wennen aan de broers, maar wordt ook blij van de behandelingen die zij samen met hun jonge stagiaire Suzan Beenstra (Wilma Blok) geven. Dus toch maar even vasthouden aan hun opknapverhaal om daarna de Beautysalon met vette winst te verkopen. Maar zou belastinginspecteur Nikkelvest (Atze Postma) toch nog roet in het eten gooien?

De regie is in handen van Jacqueline Frijters. Jappie Poortinga is onze toneelmeester en ons nieuwste en jongste lid is Anita Bruining. Zij zal de visagie en kapsels verzorgen. Gelegenheid souffleur is onze oud-stagiair Yannick Groendijk, hij zal ons dit jaar helpen omdat Henk Boersma helaas dit jaar niet mee kan doen.

Kinderburgemeester vraagt aandacht voor het Oerpad

Tijdens het Burgemeestersontbijt kwam de wens naar voren, een Kinderburgemeester aan te stellen op Schiermonnikoog.

Leerlingen van groep 7 en 8 werden gevraagd een sollicitatiebrief te schrijven waarin verwoord kon worden welk onderwerp aan de kaak gesteld moest worden en er mocht aangeven wie in aanmerking zal kunnen voor deze bijzondere functie.

Sabine AB (11 jaar) schreef als één van de kinderen een brief. Ze vertelt. "Na het schrijven van de brief, moesten we op het Gemeentehuis komen om met Burgemeester Ineke van Gent, griffier Marja van der Meer en raadsleden Bart Pastoor, Harry AB en Wyb Jan Groendijk te praten.

Mijn wens is om meer aandacht te krijgen voor het Oerpad. Elke keer als ik daar kom, is er niemand anders en dat is zonde, want het is zo mooi daar. Ook vind ik het belangrijk dat zwerfafval opgeruimd moet worden. Je ziet nog vaak mensen die hun troep niet opruimen."

Sabine is op 26 november geïnstalleerd en haar ambtsperiode eindigt in september 2020. Daarna wordt jaarlijks een wedstrijd uitgeschreven en een nieuwe kinderborgemeester aangesteld. Naast de aandacht voor het Oerpad en het zwerfafval heeft ze haar eerste officiële taak al volbracht: de ontvangst van Sinterklaas op 23 november. Sabine draagt haar ketting tijdens de Nieuwjaarsreceptie weer, aan de zijde van Burgemeester Ineke van Gent.

Eerste en oudste hotel ter plaatse

Origineel interieur

Sfeervolle ouderwetse gelagkamer

Reeweg 2 9166PX Schiermonnikoog 0519531203

hotelvanderwerff.nl

Open Atelier KunstFaam

Bij open atelier KunstFaam maken en verkopen we kunst, bieden we handgemaakte producten van andere makers aan en geven we workshops. Voor de creatievelingen, die liever zelf aan de slag gaan, zijn er bij KunstFaam ook diverse schilders- en tekenmaterialen te verkrijgen.

Kunstfaam

Badweg 5 - www.kunstfaam.nl - 0615377415

WIJN OP 'T OOG

WORKSHOP & PROEVERIJ

IEDERE DINSDAG tijd 20.30-22.30u

LOCATIE: Kleur aan Zee, Langestreek 15, Schiermonnikoog

Iedere dinsdagavond geeft Sommelier Eelke van der Heide een informele workshop en neemt je mee in de wereld van wijn. Deze heerlijke én leerzame wijnworkshop met het proeven van diverse wijnen met wijn-spijs-combinaties wil je niet missen. Het is een leuke, gezellige en slimme manier om meer over wijn te leren.

Aanmeldingen of informatie:

- www.vvvschiermonnikoog.nl
- www.wijnophetoo.nl

Een workshop of proeverij met je eigen gezelschap?

Informeer gerust naar de mogelijkheden voor een proeverij op maat en/of op locatie!

De Ware Jakob

Gezellig uit eten op Schiermonnikoog. Laat u verrassen door onze gevarieerde keuken.

Langestreek 46
9166 LD Schiermonnikoog

0519 - 531687
dewarejakob.nl

Houdt Schiermonnikoog groen!

Het recyclepunt op het eiland vindt u bij Spar Brunekreef

eten, drinken & genieten...

Noderstraun

Dineren en lunchen met uitzicht op zee...

Tevens verhuur luxe appartementen

Badweg 32 | 0519- 531940 | www.restaurantnoderstraun.nl | info@restaurantnoderstraun.nl

Boek bij ons uw excursies, vraag naar de leukste bezienswaardigheden én loop binnen voor:

- Fiets- & wandelkaarten
- Eilander producten & souvenirs
- Ansichtkaarten

Uw eilandbezoek begint bij VVV Schiermonnikoog!

22 DECEMBER

Volkskerstzang

U bent deze avond van harte uitgenodigd in De Stag. Tijdens deze bijeenkomst zullen de bekende Kerstliederen met elkaar worden gezongen. Het Kerstverhaal wordt voorgelezen en diverse koren van het eiland zoals Zanggroep Us Ferdyvendaasje en Vocaal Ensemble Steeuwsaun verlenen hun medewerking. De muzikale begeleiding wordt gegeven door Fanfare I.N., Wim Bos op het orgel en zowel Christa van der Wal als Joke Borstlap op de piano. Het belooft een prachtige muzikale aanloop te worden naar het Kerstfeest.

28 DECEMBER

Vocaal Ensemble Steeuwsaun

Het ensemble bestaat uit een enthousiaste groep zangers en Joke Borstlap (piano) die samen al bijna 10 jaar muzikaal bezig zijn. Naast de zomerconcerten is er dit jaar een Midwinterconcert, waarin Steeuwsaun u samen met het Vocaal Ensemble uit Zoutkamp meeneemt op een muzikale reis richting het einde van het jaar. Het repertoire van beide koren is heel divers, van klassiek naar modern met ongeveer alles daar tussenin. Of het nu musical liederen zijn of muziek van Händel, in de Zweedse taal of die van het eiland, 'Bohemian Rhapsody' van

Queen, of een lief wiegelied, we zingen het graag. Een breed aanbod van sfeervolle bekende melodieën en muzikale intermezzo's kortom, alle ingrediënten om een avond heerlijk te genieten.

Beide koren staan onder leiding van dirigent Wim Bos en worden tijdens het concert begeleid door pianist Jan Harryvan. Wij ontvangen u graag met een bij de tijd van het jaar passende versnapering die bij de toegangsprijs is inbegrepen. In de pauze kunt u een kopje koffie of thee kopen of een glaasje wijn/fris.

1 JANUARI

Nieuwjaarsconcert Jellyfish

Vrolijk het nieuwe jaar inluiden? Kom dan naar ons nieuwjaarsconcert in de Stag! 'Jellyfish in Concert' is een origineel en speels muziekconcept waarbinnen verschillende muziekgenres en bijzondere artiesten bij elkaar worden gebracht om samen te werken aan één groot concert. Van jong talent tot, in sommige edities, wereldberoemde artiesten treden op tijdens onze unieke, sfeervolle en verrassende optredens. Jellyfish (Basja Chanowski & co) organiseert sinds 2013 haar concerten zowel op het eiland als aan land en wordt zelfs tot in diverse Europese landen geboekt. De genres die deze winter samenkomen op het eiland zijn o.a. opera, smartlappen, country, blues, oude pop, hedendaagse pop etc. Het wordt een luisterconcert met hier en daar uptempo liedjes en gezellige meezingers. Onze concerten zijn geschikt voor alle leeftijden. Deze winter presenteren wij zeven Jellyfish zangers & band en wellicht ontstaat er nog een spontaan gastoptreden?! PS: Zorg dat u op tijd uw kaarten besteld en op de avond zelf op tijd aanwezig bent voor een goede zitplaats.

28 & 29 FEBRUARI & 1 MAART

I am the Singer; I am the Song

Voor de 10e keer geven Ankie van der Meer & Nanne Kalma dit zangweekend op het eiland. Het wordt een feestje met wat extra's! Heb je plezier in het zingen van bijzondere liedjes, liedjes die je hart energie geven, je plezier geven of je ontroeren, bekend zijn of nieuw. Samen zingen kan heerlijk zijn. De workshop wordt gegeven in de Stag. Opgeven kan bij AtelierSchier.

Maria Nabeira

Voor informatie over tijden, prijzen, locaties en nog meer muziek kijk op vvschiermonnikoog.nl of in de Lytje Pole Agenda.

2 JANUARI

Nieuwjaarsconcert Rotary

In samenwerking met het Internationaal Kamermuziekfestival luidt de Rotaryclub traditiegetrouw het nieuwe jaar in. Het nieuwjaarsconcert vindt plaats in De Stag en wordt verzorgd door de 4 dames van het saxofoonkwartet 'Double Espresso'. De entree is gratis, maar er wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd voor het goede doel.

Wist je dat...

je in de winter meer kans hebt om een zeehond op het strand tegen te komen?

Nationaal Park Schiermonnikoog

14 T/M 19 MAART

Festival Jong Talent

De grootste klassieke talenten uit binnen- en buitenland, die furore maken op internationale concoursen, zijn te bewonderen op Festival Jong Talent Schiermonnikoog. Een unieke kans voor het publiek om kennis te maken

met een nieuw generatie topmusici, tegen het betoverende decor van het mooie Waddeneiland. Tijdens dit festival zijn er niet alleen concerten maar ook openbare masterclasses, muziekdocumentaires, muzieklezingen, natuurexcursies en sterrenwandelingen.

Paardrijden op Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog per huifkar of vanaf een paardenrug

Wij bieden aan:
Strandritten
Bosritten
Huifkartochten
Wandelpony's
Ponykampen

Schiermonnikoog
Mts Holwerda-van der Bijl
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog

Telefoon: 06 41 91 87 02
Email: stalflorida@gmail.com

www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl

www.harthoornhuifkarren.nl

Hellema notaris

Dokkum | Ameland | Schiermonnikoog

Hogepol 18, 9101 LZ Dokkum
Tel: 0519 29 49 15
info@hellemanotaris.nl
www.hellemanotaris.nl

Dokkum

Ameland

Schiermonnikoog

De notaris voor Noord Oost Friesland

*Drink- & Eethuis,
met snack- & ijskiosk,
groot en beschut zonneterras,
goed zwemwater en speelstrand*

drink & eethuis de Berkenplas

Prins Bernhardweg 1
Schiermonnikoog

tel. 0519 531570
www.schiermonnikoog-horeca.nl

ook voor groeps catering hét adres!

Schiermonnikoogs Vlooienkruid

Dit is hét eilander streekproduct. Dit kruid groeit op de kwelders en brakke gronden aan de kuststroken. Het is echter een beschermde plant en het staat op de zgn 'rode' lijst.

Door de huidige eigen kweek en verbouw is er nu de mogelijkheid om dit kruid van eigen oogst te vermarkten. Vlooienkruid is al eeuwen bekend bij de Schierse zee- en walvisvaarders, als middel tegen mot en ongedierte in hun zeemanskisten. Als de eilander kinderen aan de wal gingen studeren, kregen ze van huis uit een bosje vlooienkruid mee, om bij het gastgezin in het stromatras te stoppen, dan kwamen ze tenminste niet onder de vlooiën thuis.

In de literatuur wordt ook de insectenwerende werking Aangeprezen. Het puur natuur product wordt verkocht als anti vlieg/mug werend middel, als cadeautje, of als een speciale eilander herinnering. De naamsbekendheid van **Schiermonnikoogs vlooienkruid** evenaart hiermee andere eilandproducten, zoals Texels wol en Cranberry's van Terschelling.

Dit product is het hele jaar te verkrijgen bij:

VVV Schiermonnikoog
Reeweg 5
9166 PW Schiermonnikoog
0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Waddenvereniging

Een beetje verliefd...

...op de Wadden.

Vlinders in je buik zodra je de boot afstapt. Groeiende liefde bij elk nieuw paadje dat je ontdekt, bij elke schelp die je vindt en elke keer dat je tot je enkels in het slik staat. De tijd lijkt te verdwijnen...

Wil je dit gevoel voor altijd vasthouden?

Ga dan vandaag nog naar ikbenopdewadden.nl
en zeg 'Ja, ik wil!' tegen de Wadden!

27 DECEMBER

Bingo

Tussen kerst en oud en nieuw organiseert de Rotaryclub 'Het Eiland Schiermonnikoog' een grote en gezellige bingoavond in het Dorpshuis. De bingoavond is vrij toegankelijk. Er zijn mooie prijzen te winnen. De opbrengst van de avond gaat zoals gebruikelijk naar diverse goede doelen. Iedereen is welkom, zowel eilanders als gasten. Kom op tijd, want vol is vol! De Rotaryclub rekent ook dit jaar weer op een grote opkomst.

2 JANUARI

Wensencollage

Wat zijn jouw wensen en dromen voor 2020? Plak en knip erop los en maak je eigen wensencollage voor het nieuwe jaar. Schuif tijdens de openingsuren gezellig aan bij de leestafel in de bibliotheek. Een mooie manier om het oude jaar af te sluiten en vol inspiratie het nieuwe jaar in te gaan. Voor alle leeftijden.

24, 25 & 26 JANUARI

International Film Festival

Topfilms van de grote Europese Filmfestivals in de intimiteit van het Dorpshuis op Schiermonnikoog, een heel weekend lang. Knijp even in je arm want het kan echt. Film by the Sea - Schiermonnikoog is het enige jongste zusje van het gelijknamige gerenommeerde festival in Vlissingen. Dankzij een innige samenwerking met de Zeeuwen komen negen topfilms en publieksfavorieten van het Film by the Sea uit 2019 naar Schiermonnikoog. Het hele Dorpshuis én de Bibliotheek

28 & 29 DECEMBER

Winterfeestje

Tijdens de laatste dagen van het jaar wordt het grasveld naast het Wantij omgetoverd tot een heus ijsparadijs. Met een échte schaatsbaan, warme chocolomel en oliebollen. In de middag kun je er samen met Lytje Willem gezellig opwarmen bij een vuurtje, popcorn poffen, marshmallows smelten en natuurlijk schaatsen!

Voor tijden, locaties, prijzen en kaarten
kijk op vvschiermonnikoog.nl

30 DECEMBER

Fakkeloptocht

De Rotaryclub organiseert haar jaarlijkse en inmiddels traditionele midwinterfakkeltocht. De start is in de Willemshof. Daar staan vuurkorven om de fakkels aan te steken. De fakkels zijn vanaf 10:00 uur te koop in het centrum van het dorp (kraam bij Spar Brunekreef). Tijdens de tocht zijn er voor de kinderen enkele leuke verrassingen. Na afloop van de tocht is er warme cho-

colademelk en glühwein en zingt het Shantychor Gin See To Heich. Koop fakkels voor goede doelen op Schiermonnikoog en elders in de wereld, ook als je eventueel niet mee kunt lopen. De fakkel kun je namelijk ook heel goed gebruiken bij andere gelegenheden, zoals bij de viering van Oud en Nieuw of tijdens een gezellige zomeravond.

7 & 8 FEBRUARI

Sierlikene Meu

Sierlikene Meu is de toneelvereniging van Schiermonnikoog. Er wordt altijd gekozen voor een blijspel of komedie. Het eerste volle weekend in februari treden zij twee keer op. Beide avonden is er een loterij met prijzen die gesponsord worden door vele Eilander bedrijven en bedrijven met binding op het eiland. Op vrijdagavond is er nog een afterparty aan de bar in het Dorpshuis en op zaterdag sluiten we af met muziek voor jong en oud en kunnen de beentjes van de vloer. In 2020 zal de vereniging een klucht in drie bedrijven opvoeren met de titel: Tante Bella's Beautysalon. Kijk ook op pagina 7.

6,7 & 8 MAART

Darts Open Schier

Het Darts Open Schier wordt dit jaar alweer voor de 22ste keer gehouden en vindt inmiddels volgens traditie plaats in Kampeerboerderij De Duinhoeve. Het gezellige toernooi trekt deelnemers vanuit het hele land, zowel individueel als inschrijven met je club is mogelijk.

Wij brengen (en halen) uw fietsen bij uw vakantieadres
 Zo ontspannen moet vakantie zijn

Reserveer je fietsen
 gemakkelijk online

Beleef Schiermonnikoog
 op je eigen manier

Fietsverhuur Schiermonnikoog

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Middenstreek 10 & Badweg 6 Schiermonnikoog 0519 531 104 / 06 23 35 46 18

PENSION WESTERBUREN

Klein gezellig familie pension in de oude kern van het dorp. Alle kamers zijn voorzien van tv en een eigen badkamer met douche en toilet.

Familie Weldring
 Middenstreek 32
 9166 LN Schiermonnikoog

Tel. 06-52212287
 of 0519-531196

In samenwerking met Duinzicht en De Tjattel is het mogelijk om halfpension bij te boeken. Tevens verhuur van 2/4-persoons-appartementen gelegen aan de Reddingsweg.

info@westerburen.nl
www.westerburen.nl

INSTALLATIE:
 GAS, WATER, ELEKTRA,
 SANITAIR & KOELTECHNIEK
 LOODGIETERSWERK
 DAKBEDEKKING

VERKOOP:
 * Wasmachines
 * Koelkasten
 * Radio & TV
 * Gastoestellen
 * Sanitair
 * Enzovoort

Langestreek 86 - Schiermonnikoog
 Telefoon 05195-31345 - Fax 05195-31658

Atelier Langestreek 7
 schierhout lampen, foto's
 en olieverf **schilderijen**

fotografie
 trouwreportage
 familie gezin shoot
 landschap
 interieur en
 website

verhuur appartementen
 paal 7 en studio 7
 op Langestreek 7

0517 531177
 06-47603896
WWW.SCHIERHOUT.NL

telier Romy

romydam@kpnmail.nl

Schierfiets

Kom fietsen op Schiermonnikoog de mooiste plek van Nederland.
 U kunt gemakkelijk bij ons reserveren via de website.
 Fietsen worden op verzoek afgeleverd op uw vakantieadres.

U vindt ons naast de Schiermonnikogervishandel aan de Noorderstreek.

Schierfiets. Noorderstreek 32, 9166 NR Schiermonnikoog,
 tel. 0519 531700 b.g.g. 0519 531636, email. info@schierfiets.nl
 alle dagen geopend van 9:00 tot 18:00
 voor meer informatie kijk op www.schierfiets.nl

TEAM- FAMILIE- EN GROEPSUITJES
 vliegeren - boogschieten- blokarten- strandgolf - bodyboarden - kanovaren
 &

ARRANGEMENTEN

ZOMERPROGRAMMA

WWW.REACTIEF-BUITENSPORT.NL

op het Noordzeestrand van Schiermonnikoog
 overgang Westerhofpad naar het strand

reactief@dds.nl

06 30565423

SCHELPEMUSEUM PAAL 14

Thijs & Annelies de Boer, Martjeland 14, tel.nr. 0519-531663
www.schelpenmuseum.nl; tw.deboer@knid.nl

Schelpen en zeebeesten van Schiermonnikoog, maar ook wrakhout,
 barnsteen en meer dan **1500 soorten schelpen** uit andere landen.
 Alles is zelf gevonden; niets is gekocht of gekregen.

In principe elke dag open van 14.00 tot 17.00 uur en van 20.00 tot 22.00 uur
 (zie bord bij het museum). Toegang € 2 p.p.; tot 12 jaar € 1 p.p. Groepen kunnen in
 overleg ook op andere tijden het museum bezoeken. Kaartje is uw gehele vakantie geldig!

Tevens verzorgen wij excursies via het VVV-kantoor

Hoek Badweg - Langestreek

Woonaccessoires
 Lifestyle
 Kadoartikelen

t-wente.nl

KINDERACTIVITEITEN

Het eerste Schaak-eiland ter wereld!

En tot op de dag van vandaag ook nog steeds het enige schaak-eiland ter wereld! Heb jij al je schaakdiploma of ben je nog misschien aan het overwegen om je op de 'schaakmat' te begeven? In de Willemshof staan twee schaaktafels waar je je hersenen kunt laten kraken tijdens een potje schaak. Ook op het schoolplein van basisschool Yn de Mande is een openbare schaaktafel geplaatst.

Kittiwake Kinderdisco

Lytje Willem organiseert iedere zaterdag een echte kinderdisco voor kinderen van 6 t/m 11 jaar. De dj laat alle kinderen lekker dansen en springen, met de wekelijkse danswedstrijd als hoogtepunt! Tijdens de kinderdisco is de bar geopend voor chips, snoep en drinken.

Films

Het Dorpshuis draait iedere vakantie de nieuwste jeugd- en familiefilms. Een bioscoop zoals je in je eigen woonplaats niet hebt, maar wel net als daar een kiosk waar je in de pauze wat lekkers kunt kopen.

Nieuwsgierig geworden? Kom naar het Dorpshuis en kijk op de affiches of check de agenda van www.vvvschiermonnikoog.nl voor de films die draaien wanneer jij op het eiland bent!

Jutters Fa(a)m(ke)

Ben je tussen de 6 en 12 jaar? Kom dan iedere zaterdag naar het KunstFaam-Lab naar de enige echte KunstFaam van Schiermonnikoog. KunstFaam ('Faam' is vrouw in het Fries) Klasiena Soepboer, is docent beeldende kunst en vormgeving, opgeleid aan de academie Minerva. Daarnaast is zij autonoom kunstenaar opgeleid aan de Gerrit Rietveld Academie. Je kunt hier knutselen met gejut materiaal. Denk bijvoorbeeld aan Oer en Stoer van gejutte materialen. Een 'Robinson immuniteitsketting' maken? Of misschien een mooi 3D-schilderij? Alles kan in het KunstFaam-Lab!

Meer informatie: www.kunstfaam.nl

Dier- en Speelweide Witte Winde

Hier kom je om lekker buiten te spelen. Dat kan op vele manieren. Je kunt alleen komen en spelen met de kinderen die er zijn of je komt met je vrienden of familie. Witte Winde heeft een grote variatie aan speeltoestellen, van een wipkip en draaimolen voor de allerkleinsten tot een kabelbaan voor de stoere binken. In de Witte Winde zijn ook dieren die je op schoot mag hebben, in de zomer kun je ezel rijden, knuffelen

met de geiten, onder begeleiding de varkens en toekomstige herten aaien. Tenslotte hebben we een leuke verkoophoek waar mooi breiwerk van onze vrijwilligers wordt verkocht: handgemaakte knuffeldieren, koelkastmagneten en andere leuke cadeautjes. De opbrengst komt ten goede aan de dieren van de kinderboerderij.

Meer informatie: www.wittewinde.nl

Op avontuur met Lytje Willem

Denk jij een lekker rustige tijd op Schiermonnikoog te beleven? Lytje Willem denkt daar héél anders over! Hij neemt jou tijdens alle schoolvakanties mee op de grootste avonturen en laat je het eiland op een manier beleven die je niet eens had durven dromen... Want wat denk jij van vliegers maken, een survival, pizza's bakken, een voetbaltoernooi, broodjes bakken boven een zelfgemaakt vuur, een vreselijk spannende spooktocht, pijl & boogschieten en strandzeilen?! Oh wacht, vergeet ook niet de bingóóóó, zandkastelen bouwen en een oergezellige oud-Hollandse spelletjesavond. Pfff... en dat is nog lang niet alles!!

Op www.lytjewillem.nl kun je lezen op welke avonturen Lytje Willem gaat. En ook bij de VVV hangt het volledige activiteitenprogramma.

Oerrr Spielbos

In dit speelbos vind je heel leuke natuurlijke speeltoestellen zoals boomstammen over een sloot, een gave boomhut, een kabelbaan, een evenwichtsbalk en een blinddoeken parcours. Je kunt er klieren met water, en nog veel meer! Er is een kreukelkaart waarop de route van Speelnatuur staat afgebeeld. Van de kreukelkaart kun je

Ps. Je bent zeker wel heel benieuwd geworden wie toch die Lytje Willem is? Vroeger woonde deze kleine man (Lytje is eilander taal voor klein) op Schiermonnikoog en beleefde daar de grappigste avonturen. Vraag maar eens aan één van de eilanders die je in het dorp tegenkomt! Tegenwoordig is Lytje Willem de naam van hét recreatieteam van het eiland dat speciaal voor jou de meest geweldige activiteiten organiseert. Dit activiteiten aanbod is een uitbreiding van het Schierzomerkamp dat sinds 2006 kinder-, tiener-, pony- en kitesurfkampen op het eiland organiseert: www.schierzomerkamp.nl.

een prop maken en als een zakdoek in je broekzak stoppen of als blinddoek omdoen. Hij is eindeloos te gebruiken. Op de achterkant staat een leuke afbeelding die je kunt inkleuren met vetkrijtjes. De kreukelkaart kun je kopen bij het VVV, het Bezoekerscentrum en de Berkenplas.

24 DECEMBER

Voorlezen aan de allerkleinsten (2+)

Peuters, vaders, moeders, opa's, oma's, broertjes en zusje zijn voor sfeervolle winterverhaaltjes van harte welkom in de bieib.

Kom naar de Bieb

Op de jeugd afdeling van de bibliotheek vind je een heleboel fantastische boeken. Ook leuke tijdschriften en spannende, grappige stripboeken mag je naar je vakantieadres meenemen. Voor film liefhebbers heeft de bieib bovendien heel wat leuke dvd's te leen. In de vakanties mag je in de bieib op woensdagmiddag met Duplo (2+) of Playmobil (6+) spelen en drink er een lekker glaasje ranja van ons bij. Voor de ouders is er wifi, een leestafel, een kopje koffie of thee en natuurlijke keuze uit heel veel boeken en mooie tijdschriften! Kinderen tot 18 jaar zijn altijd gratis lid! jaar zijn altijd gratis lid!

26 DECEMBER

Kinderkerstviering

Op tweede kerstdag is er van 16:00 tot 17:00 uur traditiegetrouw de Kinderkerstviering in de Got Tjark. Het thema van dit jaar is 'Hoop, aan jou geef ik hoop en vrede'. Met Kerstmis vieren we de geboorte van het kindje Jezus. Samen gaan we zingen, muziek maken, luisteren naar het lied van de herder en het naar Kerstverhaal. Alle kinderen, eilanders en gasten zijn van harte welkom en natuurlijk mag je ook je opa, oma, papa, mama en vriendjes meenemen. We delen warme chocolademelk uit, wil je hiervoor je eigen beker met oor (mok) meenemen? Tijdens de Kinderkerstviering wordt er ook geïncollateerd voor het goede doel.

Hotel Duinzicht

Badweg 17 Schiermonnikoog Tel. 0519-531218
Overnachten, ontbijten, lunchen en dineren
www.hotelduinzicht.nl info@hotelduinzicht.nl

KOLSTEIN
lifestyle & boeken

- lifestyle
- woonaccessoires
- souvenirs
- Schier hoodies
- eiland literatuur
- top 100 boeken
- ansichtkaarten
- speelgoed & spellen
- vliegers etc.

Middenstreek 38
9166 LP Schiermonnikoog
tel: 0519-532239

www.kolstein.nl

ik ga op
vakantie
en ik neem
mee:

bijna niets!

Want alles wat je nodig hebt, huur je
bij **Linnenverhuur Schiermonnikoog!**
bedlinnen, handdoeken, theedoeken, spelletjes, speelgoed etc...

LINNENVERHUUR
schiermonnikoog
Kea Heeren

Langestreek om de Noord 34 • Schiermonnikoog • linnenverhuurschiermonnikoog.nl • +31 (0)6 52 60 81 05

MET EEN GROEP NAAR
SCHIERMONNIKOOG

- GROEPEN
- GEZINNEN
- KAMPEREN

WWW.GROEPENOPSCHIER.NL

voor meer informatie over onze groepsverblijven

BINNENDIJKEN

www.binnendijken.nl

06 40 74 33 69

SPRINGFIELD

vakantieboerderij-springfield.nl

0519 53 13 66

DE BRANDING

www.debranding.nu

0519 53 15 57

EURECA

www.eureca.nl

0519 53 14 21

DE OORSPRONG

www.deoorsprong.nl

0519 53 13 91

DE DUINHOEVE

duinhoeveschiermonnikoog.nl

0519 53 11 26

DE KOOIPLAATS

www.kooiplaats.nl

0519 53 13 72

ACTIEF OP SCHIERMONNIKOOG

Paardrijden

Bij Boerderij Florida aan de Reddingsweg is van alles mogelijk als het gaat om paardrijden op Schiermonnikoog. Wil je het eiland eens op een andere manier verkennen? Informeer dan naar de strand- en bosritten en huifkartochten. In de zomer kan je ook een avondrit maken. Is je kind nog te jong en onervaren voor een buitenrit? Dan is een

wandelpony misschien een goed idee. Samen een route door het bos lopen terwijl je kind op de pony zit. Wil je je eigen paard of pony meenemen? Dat kan! Florida biedt stallingsmogelijkheden aan.

Meer informatie:
www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl
 of bel 06-41918702

Voetbalvereniging VV De Monnik

De eilander jeugd en volwassen voetballers trainen en spelen competitie bij vv De Monnik. Informeer eens naar de mogelijkheid om zelf een balletje te trappen op de velden van De Monnik, hoe u de velden kunt huren of de kinderen bijvoorbeeld samen met Lytje Willem een toernooitje kunnen spelen.

Duinpad, tel. 0519-531504,
www.vvdemonnik.nl

Langlaufen

De winters zijn over het algemeen niet meer zo heel wit, maar als er dan wel sneeuw ligt kan er gelanglauft worden! De kilometers lange fiets- en wandelpaden zijn uitermate geschikt voor een sprookjesachtige langlauftocht. Neem je eigen ski's mee en ervaar het ultieme wintersportgevoel in eigen land. Hoe leuk zou het zijn om een glas glühwein te drinken in één van de eilander kroegjes na afloop van een mooie tocht?!

Tennissen

Tijdens de vakantie een lekker potje tennissen? Of meedoen aan de eilander tennistoss? Het kan allemaal bij tennisvereniging de Hinneleup. Midden in de duinen vind je de trots van onze tennissende eilanders: tennispark de Hinneleup. Wat wij bieden? Een gezellig clubhuis met maar liefst drie Kushion Court-banen. Kushion Court

is opgebouwd uit miljoenen rubberen kussentjes en daarom vriendelijker voor de gewrichten, en onder (bijna) alle weersomstandigheden bespeelbaar. Door de zachtere bovenlaag is het spel iets minder snel geworden, waardoor het tennis toegankelijker en vriendelijker is, voor jong en oud. Probeer het zelf eens uit!

www.hinneleup.nl

De Berkenplas

Voor (kleine) kinderen biedt de Berkenplas -aan de Prins Bernhardweg - een prachtig speelstrand met zwemwater. De Berkenplas maakt onderdeel uit van Speelnatuur Schiermonnikoog. Er zijn rond de plas diverse speelattributen opgesteld. Zoals bijv. een trekpontje naar het eilandje en een waterpomp. Ga ook op zoek naar de verbindingroute tussen het speelbos en de Berkenplas (langs de sloot).

Lijkt het je leuk om op de Berkenplas te kanovaren? In de zomermaanden kun je hiervoor bij de kanokiosk terecht. Lytje Willem organiseert ook veel activiteiten rond de plas, kijk maar even op pagina 13 van deze krant.

In de koudere maanden en de win-

terperiode biedt de omgeving van de Berkenplas ook genoeg om in actieve en sportieve zin van dit gebied te genieten. En juist nu kun je heerlijk genieten van de natuur en de rust. Denk daarbij dan ook aan een warme chocomel met slagroom bij het Drink- & Eethuis. Lekker bijkomen na een lange wandeling alleen met een tijdschrift (er ligt een mooie collectie!) of een potje mens-erger-je-niet met je vrienden en familie. In de winter heeft het Drink- & Eethuis een kast vol spellen! Gedurende een groot deel van de winterperiode worden er ook vanuit de keuken heerlijke gerechtjes geserveerd.

Kijk ook op de informatieborden bij de Berkenplas.

28 MAART

Monnikenloop

Vanaf het startpunt in het gezellige dorpscentrum voeren de routes de lopers over schelpenpaden, door bos en kwelder. Een stukje strand ontbreekt ook niet. Het is een sportieve verkenning van ons mooie Nationaal Park. De afstanden zijn 5km, 10km of 10 Engelse mijlen (16,1km). Tijdens de wedstrijd is er muzikale omlijsting om iedereen dat laatste extra zetje te geven een nog betere tijd neer te zetten. Voor de kinderen is er, samen met Lytje Willem, de 1 kilometer lange Kidsrun (4 t/m 9 jaar). Kijk ook op pagina 3. Was je dit jaar te laat met inschrijven? Noteer dan alvast 1 oktober in je agenda! De jubileumeditie in 2021 vindt voor de 20ste keer plaats op 27 maart 2021.

Ijsbaan 'de Halve Maan'

Wanneer koning Winter over het eiland heerst, en de vorstperiode lang genoeg duurt om voor een stevige ijsvloer te zorgen, is er voor iedereen de mogelijkheid de schaatsen onder te binden op de ijsbaan.

De ijsbaan ligt ten oosten van de Badweg, net voorbij hotel Duinzicht. Het is een historische afgraving, waarbij de grond bestemd werd om het huidige kerkhof op te hogen. In de natuurlijke omgeving kan men rondjes draaien rond het eilandje. De ijsbaan wordt gerund door de plaatselijke ijsvereniging: de oudste vereniging van het eiland! De vrijwilligers vegen de baan en beheeren de koek en zopie tent waar je terecht kunt voor een beker koffie, chocolademelk of een lekker stuk rookworst. Hier kun je ook je eenmalige bijdrage betalen voor het verblijf op de baan. De baan is 's avonds verlicht.

Schiermonnikoog, charme in ieder jaargetijde...
Reis met ons mee!

Een eiland met een gevarieerd landschap,
uitbundige plantengroei en rijke vogelstand.
Een paradijs voor fietsers en wandelaars.

Wij verzorgen de overtocht, gegarandeerd en
veilig, met moderne veerboten en watertaxi's.
Al ruim 100 jaar en bovenal met toegewijde
medewerkers. Want wij zijn trots, natuurlijk
op Schiermonnikoog! En op ons bedrijf.

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN
Reeweg 4, 9163 GV Nes Ameland

0900 - 9238
(€ 0,70 / per gesprek)

+31 854 011 008
(vanuit buitenland)

www.wpd.nl

DE HALTE
REEWEG 4
SCHIERMONNIKOOG
Tel. 0519 531256
E-mail: info@schiermonnikoog-horeca.nl

- * Patat & Snacks
- * Burgers & broodjes
- * Menu's & Salades
- * IJs & Drinks
- * Eigen bezorgdienst
- * Cateringen
- * Hét adres voor groepen

Kom naar Schiermonnikoog.com

Ruime keuze aan accommodaties op de MOOISTE plekjes:

Design appartementen in Boszicht, luxe villa's aan de Badweg, diverse fijne bungalows in de duinen, appartementen en recreatiewoningen zowel in Noderstraun als in Zeezicht, beide pal aan het strand gelegen.

Onze accommodaties zijn te vinden op: www.schiermonnikoog.com

- Altijd de juiste beschikbaarheid
- Online reserveren van alle accommodaties
- Linnenverhuur
- Fietsverhuur

It Aude Kolonyhûs

Comfortabele en bijzonder ingerichte
appartementen en groepsaccommodaties
(met oa privé buiten- jacuzzi)

Midden in de duinen halverwege de Badweg
Tussen dorp en strand

www.itaudekolonyhus.nl

Badweg 67a, Schiermonnikoog 0595-764444

NIEUW

SchierGeluk

10
persoons

VAKANTIEVILLA

- Ruim en comfortabel • Modern en luxe ingericht
- Sauna & Wellness • Ideaal gelegen • Veel privacy

Uniek gelegen op een duin
aan de rand van het dorp.
SchierGeluk is een modern
en sfeervol huis, geschikt voor
max.10 pers. Het grote huis
heeft 3 verdiepingen, een grote
woonkeuken, 3 badkamers en
een grote woonkamer met een
prachtig uitzicht.

Zomers perfect,
's winters ideaal
Wilt u met uw (klein-)
kinderen, familie of
vrienden genieten op het
prachtige Schiermonnikoog,
dan zal SchierGeluk uw
verwachtingen overtreffen.
Het huis ligt vrij, met een
grote omheinde tuin rondom.
Er zijn meerdere terrassen
en een heerlijke overdekte
loungehoek.

VAKANTIEVILLA
SchierGeluk

Zandpad 2, Schiermonnikoog

www.schiergeluk.nl Peter Reilman 06 1412 1416

FIETS- EN WANDELROUTES

Fietsen & Wandelen

Bij aankomst met de boot op Schiermonnikoog kun je een fiets huren, maar in het dorp zijn ook diverse fietsverhuurbedrijven om een fiets op maat te huren. Tegenwoordig zijn er veel verschillende soorten fietsen te huur en leent het eiland zich bij uitstek om deze eens uit te

proberen. Zo zijn er elektrische fietsen, (klomp) bakfietsen, (kinder-) tandems, hondenkarren en strandfietsen te huur. Voor speciale gelegenheden kun je zelfs op een elektrische riksja het eiland verkennen! De meeste wandelroutes zijn ook per fiets goed te doen, informeer hiernaar bij de VVV.

Fietspuzzeltocht

Leuk om met het hele gezin te fietsen! Deze fietstocht duurt ca. 2 uur of zoveel langer als je zin hebt. Wanneer je onderweg bijvoorbeeld wat langer stil wilt blijven staan om je te verwonderen over de prachtige luchten en vergezichten kan dat gewoon. De tijd is aan jou. Natuurlijk mag je deze puzzeltocht stiekem ook lopend oplossen!

Kunstroute

Schiermonnikoog is voor veel kunstenaars een bijzondere plek waar ze met veel liefde kunst maken. De invloeden van het eiland laten ze op zeer verschillende wijze in hun kunst zien. Verschillende kunstenaars en kunstinstellingen op Schiermonnikoog hebben hun krachten en creativiteit gebundeld in kunstgroep SJain. SJain is opgebouwd uit de organisaties Pottenbakkerij Hjirre, Atelier Romy, Stella van Acker, Atelier Schier en Open Atelier KunstFaam. Gezamenlijk organiseren ze evenementen en bijzondere exposities. SJain heeft een kunstroute uitgezet, welke je langs de verschillende kunstinstellingen leidt. Tijdens deze route kun je een schatkist vullen door het bezoeken van deze locaties. Je bent van harte welkom om de kunstroute te komen ontdekken!

Kom langs bij één van de verkooppunten (Open Atelier KunstFaam, Pottenbakkerij Hjirre, Atelier Romy of Atelier Schier) om jouw eigen schatkist aan te schaffen.

Plattegrond

De VVV verkoopt een overzichtelijke plattegrond voorzien van alle fiets- en wandelpaden. Zo kun je je eigen route samenstellen. Neem een goed gevulde picknickmand mee of stop onderweg voor een kop koffie met appeltaart of een lekkere lunch. De tijd en het eiland zijn aan jou. Deze plattegrond is nu ook in het Engels en Duits verkrijgbaar!

Buitenlandse gasten

Voor onze buitenlandse gasten is er een uitgebreide gids verkrijgbaar waarin in 4 talen de meest bijzondere plekken van Schiermonnikoog vanuit cultuurhistorisch perspectief worden beschreven. Ook is in dit boekje, geschreven door eilander gids Arend Maris in samenwerking met de VVV, volop aandacht voor de flora en fauna van Schiermonnikoog.

*Dépliant touristique disponible
Information booklet available
Informationsbroschüre erhältlich*

Strandpalenwandeling

Al 150 jaar staan strandpalen, met de kenmerkende rode koppen, langs de kust van Schiermonnikoog. Waarom staan ze er? Waarom staan ze soms in de duinen, soms op het strand of zelfs in zee? Wat betekenen de letters en cijfers op die palen? Waarom zijn er palen verdwenen? Op al deze vragen krijgt je antwoord tijdens de strandpalenwandeling. De eerste strandpalen zijn in 1868 geplaatst door Rijkswaterstaat.

Het belangrijkste doel van de strandpalen was het vroegtijdig signaleren van veranderingen in de kustlijn. De palen waakten over het eiland. Nu helpen die palen fietsers en wandelaars bij de oriëntatie langs de kust, maar ze zijn ook onmisbaar bij onderzoeken, meldingen, calamiteiten of afspraken. De strandpalen hebben in die anderhalve eeuw een cultuurhistorische waarde gekregen. Gids Harry Alers neemt u graag mee.

Eilander Taalroute

Het tijdschrift Onze Taal heeft Schiermonnikoog uitgeroepen tot interessantste plaats voor taalliefhebbers die een dagje op stap willen. De Taalroute wordt genoemd als belangrijke taaltoeristische attractie om kennis te nemen van de Schiermonnikogert taal. Daarnaast worden de haiku's bij de Kobbeduinen vermeld. De stenen van de Taalroute, met gedichten in de Eilander taal, liggen er sinds 2010. Momenteel wordt een aantal stenen gerenoveerd. De route loodst je door het karakteristieke dorp en de boeiende eilander natuur. Deze route van Cultuurhistorische Vereniging 't Heer en Feer is verkrijgbaar in het Nederlands, Engels en Duits bij het VVV en het Bezoekerscentrum.

Sportieve Wandeling

Heerlijk uitwaaien om de Oost. Wandelen is de uitgelezen manier om te genieten van de pure, ruige en wijde schoonheid van het Nationaal Park Schiermonnikoog. Het is één van de weinige gebieden van Nederland waar de natuur grotendeels het landschap vormt. Tijdens het wandelen maakt u kennis met deze dynamiek van de natuur en de vele vogels. Het proces van stuivend zand en groeiende duinen kunt u met eigen ogen aanschouwen. Misschien rent er een haas voor u uit of komt u tijdens uw wandeling een zeehond tegen. Deze dynamiek en de verschillende seizoenen maakt deze wandeling elke keer weer boeiend. U kunt kiezen uit een tocht van 10, 15 of 20 km.

Rondje Schiermonnikoog

Vanaf het VVV-kantoor start een leuke fietstocht over de verharde fietspaden rondom het eiland. Geniet van de mooie uitkijpunten onderweg en de wisselende landschappen. Laat je vooruit blazen door de wind of trap stevig door wanneer het even 'tegen' zit.

Wist je dat...

Schiermonnikoog speciale loslooppistes voor jouw hond heeft? Blader door naar pagina 37 om te zien waar je hond los mag lopen.

HAAL JE HART OP IN DE NATUUR!

Steun Natuurmonumenten

 Natuurmonumenten

Alsjeblieft

Vanaf €2,75 per maand of €30,00 per jaar help je niet alleen de natuur, maar krijg je ook:

- ✓ Het prachtige boek 'Beleef de natuur' met 80 verrassende tochten door heel Nederland, inclusief tips van de boswachter.
- ✓ Elk kwartaal het mooie en uitgebreide magazine Puur Natuur.
- ✓ Tot 40% korting op activiteiten, excursies en cadeaus in de webshop van Natuurmonumenten.
- ✓ Alle wandel- en fietsroutes van Natuurmonumenten in de route-app op je mobiel.

SPAR **BRUNEKREEF**
Schiermonnikoog

De complete supermarkt met een uitgebreid assortiment verse producten, bio producten en veel meer

www.sparbrunekreef.nl

Tel: 0519-531254

Middenstreek 2 Schiermonnikoog

Mijn buurt, mijn Spar. **SPAR**

Schiermonnikogervishandel
Meer dan vis alleen!

U vindt ons onder de witte toren in het dorp

www.schiermonnikogervishandel.nl | noorderstreek 38, 9166 NR | 0519 531 743 | vishandel.schier@knid.nl

Het Dorpshuis Schiermonnikoog

- zalen voor 20-200 pers.
- congressen
- bioscoop
- video installatie
- geluidsinstallatie
- ringleiding systeem
- bar
- recepties
- vergaderingen
- feestzaal
- cursusruimte

Voor activiteiten in en uit alle richtingen

Telefoon 0519-531456 • info@dorpshuisschiermonnikoog.nl • www.dorpshuisschiermonnikoog.nl

Eilander Balg Expres

Unieke strandrit naar de oostpunt van het eiland: de Balg

reserveren en vertrek bij het bezoekerscentrum

VEER & BUSDIENST

Veerdienst

Tickets

U kunt voorafgaand aan uw reis online een e-ticket kopen, zie www.wpd.nl. Ook kunt u bij het havenkantoor in Lauwersoog terecht voor uw bootkaartje. Wanneer u reist met Wagenborg Passagiersdiensten koopt u altijd een retour. Denk erom dat u voor uw (eventuele) fiets een aparte ticket koopt.

Groepskorting

Komt u met een gezelschap van 15 personen of meer? Dan ontvangt u een groepskorting van 10% wanneer u minimaal zeven dagen van te voren een groepsreservering maakt via 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek). De korting is niet van toepassing op de toeristenbelasting die bij het personenkaartje inbegrepen is.

SCHIERMONNIKOOG > LAUWERSOOG

MA T/M ZA	07:30	10:30	13:30	16:30	19:30
ZO-EN FEESTDAGEN		10:30	13:30	16:30	19:30

LAUWERSOOG > SCHIERMONNIKOOG

MA T/M ZA	06:30	9:30	12:30	15:30	18:30
ZO-EN FEESTDAGEN		9:30	12:30	15:30	18:30

De vaartijd is circa 45 minuten.

Autoreserveringen en groepen

tel. 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek)

Ma-za van 08:00-20:00 uur

Wagenborg Passagiersdiensten B.V.

Kantoor Lauwersoog

Zeedijk 9 9976 VM Lauwersoog

Postadres

Postbus 70 9163 ZM Nes (Ameland)

www.wpd.nl

Watertaxi

Nóg sneller van en naar het eiland? Wagenborg Watertaxi BV verzorgt op aanvraag snelle overtochten, van ongeveer een kwartier. Denk er wel aan dat de bagageruimte aan boord beperkt is.

Reserveren?

tel. 0900-WADTAXI of 0900-9238

(€ 0,70 per gesprek)

BMS Bos Marine Services

Met een snelle gesloten of open rescue-boat naar Schiermonnikoog wanneer het ú uitkomt, 24 uur per dag? Dat kan bij BMS Bos Marine Services. minimaal één uur voor vertrek bellen, wij komen u halen of brengen.

Info en boekingen:

tel. 0519-349133

Busdienst

Arriva verzorgt de vaste lijndienst op Schiermonnikoog, ook voor groepen. De bussen staan bij aankomst van iedere veerboot gereed om u naar uw vakantieadres te brengen. Bij de buschauffeur kunt u speciale eilandretour-kaarten kopen. Voor groepen is het mogelijk een gezelschapskaart te kopen.

BUSDIENST NAAR DE VEERBOOT

Halte	Vertrek voor afvaart
Strandhotel, Badweg	40 min.
Lange- en Middenstreek	35 min.
Reeweg en Heerenweg	30 min.

Arriva

Oosterreeweg 2, 9166 PE Schiermonnikoog

tel. 0519-531360

schiermonnikoog@arriva.nl

REDERIJ WAGENBORG

Uw vakantie begint al op Lauwersoog! In ongeveer 45 minuten brengt Wagenborg Passagiersdiensten B.V. u naar het eiland.

De schepen zijn voorzien van alle comfort, en ook voor minder validen goed toegankelijk. Aan boord vindt u buffetten waar u terecht kunt voor een vers kopje koffie, broodje, soep of een andere versnapering. Ook is er WiFi aan boord, en leest u deze informatiekraant of op de televisieschermen wat u allemaal kunt verwachten op het eiland.

PRAKTISCH

Bagage

U mag als passagier of fietser maximaal 30 kilo handbagage aan boord meenemen. In de praktijk houdt dit in dat u zelf uw bagage in één keer door de kaartcontrole moet kunnen dragen. Onder handbagage worden uitsluitend koffers, tassen, plunjezakken en rugzakken verstaan. Kisten, gereedschappen en dergelijke vallen hier buiten. Uw handbagage kunt u na het passeren van de kaartcontrole in de bagagewagens plaatsen. Let op: de bagageruimte is beperkt en kan niet worden gereserveerd.

TAXI OP HET EILAND

Taxi Boersma

Melle Grietjespad 13

tel. 0519-531010

Ode aan de kustverdedigers

Jelle Woudstra, destijds al de dorpsomroeper van Schiermonnikoog, opperde zo'n twintig jaar geleden het idee om een meerpaal te plaatsen met daarop de hoogste waterstanden ooit gemeten op Schiermonnikoog. De gasten van het eiland zouden hierdoor meer gevoel krijgen bij het gebied, de getijden en de unieke plek van deze veerdam.

Transport

Wilt u meer dan 30 kilo bagage meenemen, groepsbagage regelen, of uw bagage van thuis tot aan uw vakantieverblijf laten vervoeren? Neem dan contact op met de eilandtransportbedrijven:

Ridder en de Vries Transporten

tel. 0519-531851

www.rdvtransport.nl

Visser Transport

tel. 0519-349999

www.visserlauwersoog.nl

Taxi Drent

Burg. vd Bergstraat 1

tel. 0519-531400

Deze paal is geplaatst nadat de revitalisatiewerkzaamheden op de veerdam met succes zijn voltooid.

ROUTE

Per auto

Lauwersoog ligt aan de autoweg N361. Rijdt u via Leeuwarden, dan volgt u de route Dokkum / Lauwersoog. Rijdt u via Groningen, dan gaat u vanaf de ringweg richting Winsum naar Lauwersoog.

Per trein

De dichtstbijzijnde spoorwegstations zijn Leeuwarden en Groningen, waarna u verder reist per bus.

Per bus

Lijn 155 vanaf busstation Leeuwarden. Lijn 163 vanaf busstation Groningen.

Parkeren

Schiermonnikoog is een autoluw eiland. Dit betekent dat auto's, motoren en andere gemotoriseerde voertuigen van bezoekers niet worden toegelaten zonder ontheffing van de gemeente Schiermonnikoog. Bij de haven van Lauwersoog, vlak bij de boot, vindt u ruime parkeerterreinen.

Wagenborg Veerbootcafé

Geef uw mening en maak uw wensen kenbaar tijdens het Veerbootcafé! Kijk voor meer informatie op www.vvvschiermonnikoog.nl

Wist je dat...

er elk jaar meer dan tienduizend brandganzen en rotganzen op Schiermonnikoog overwinteren?

BEZOEKERSCENTRUM SCHIERMONNIKOOG

Folkert@straun

Deze winter is in het bezoekerscentrum op de eerste etage de expositie Folkert@straun te zien. Straun betekent strand in de eilander taal - de favoriete plek van op Schiermonnikoog geboren kunstenaar Folkert Abma.

Het brede strand met zijn majestueuze zandvlakte en duinen vormt samen met de beweging van zee en wolken een bron van inspiratie voor olieverfschilderijen. Schelpen en andere strandvondsten onthullen voor de aandachtige observator de meest bijzondere details. Het verhaal dat ze vertellen wordt tijdens deze expositie in het daglicht gezet. Planten en dieren die in een zilte omgeving als

die van het strand weten te overleven zijn op zich al kunstwerken van de natuur. Folkert zet ze graag op de foto en heeft zich het voorbije jaar gefocust op de hazen van Schiermonnikoog.

Maak kennis met kunst en natuur door de ogen van een eilander kunstenaar!

Rijsbergen

Omdat Rijsbergen begin 2019 ophield te bestaan om voortgezet te worden als Klooster Schiermonnikoog, is in het Bezoekerscentrum een expositie gewijd aan dit voor het eiland belangrijke huis. Het initiatief daartoe werd genomen door de cultuurhistorische vereniging op het eiland, 't Heer en Feer.

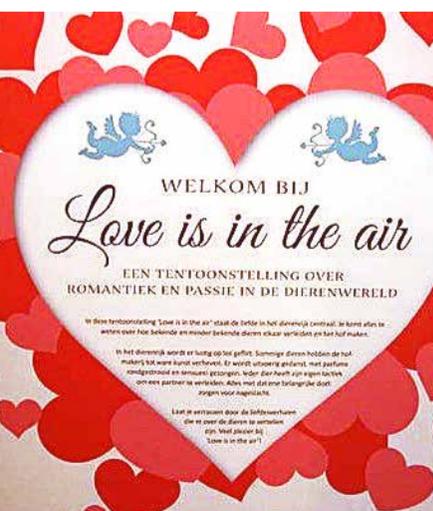
Rijsbergen werd gebouwd in 1757 en diende als residentie van opeenvolgende eigenaren van Schiermonnikoog. De manier waarop zij met hun bezit omgingen was van grote invloed op het leven van de eilanders, en ook op het huis. In de expositie wordt de geschiedenis geschetst van Rijsbergen.

Verwacht: Love is in the air

Zodra het voorjaar wordt, neemt de onrust toe in het dierenrijk. Er hangt liefde in de lucht! Sommige dieren geven cadeautjes aan hun geliefde, andere dieren bouwen een mooi huisje om hun partner over de streep te trekken. Ook worden er liefdesliedjes gezongen en wordt er gepronkt met de mooiste veren. De zoektocht naar

een partner gaat niet altijd zonder slag of stoot; soms is er letterlijk strijd met de concurrentie die altijd op de loer ligt. Kom kijken naar deze expositie over dieren die elkaar het hoofd op hol brengen en maak kennis met de vele versiertrucs die er in het dierenrijk te vinden zijn.

Love is in the air is ontwikkeld door Oeroe Boeroe

Bezoekerscentrum Schiermonnikoog

Aan de voet van de witte voormalige vuurtoren en watertoren staat het bezoekerscentrum van Schiermonnikoog. In vroegere tijden was dit gebouw de elektriciteitscentrale van het eiland. Het centrum verzorgt op verschillende manieren voorlichting en educatie over de natuur en de cultuur van Schiermonnikoog. Het bezoekerscentrum bevindt zich aan de noordkant van het dorp. Via de wegwijzers is het gemakkelijk te vinden.

Het bezoekerscentrum is een goed startpunt om meer te weten te komen over het Nationaal Park en het eiland Schiermonnikoog. Dat kan door de exposities over de natuur en cultuur op Schiermonnikoog te bezoeken, maar ook door mee te gaan met een van de vele spannende excursies die het bezoekerscentrum organiseert. Zo kun je mee het wad op, vogels kijken, een huifkar tocht maken of met de Balgexpres naar de oostpunt van het eiland. Ook zijn er laarzen en verrekijkers te huur.

Als je vragen hebt over de natuur op Schiermonnikoog kun je die stellen aan de balie van het bezoekerscentrum. In de winkel kun je terecht voor natuurboeken en leuke souvenirs.

Openingstijden

Dinsdag t/m donderdag	10.00 - 12.00 uur en 13.30 - 17.00 uur
Zaterdag	10.00 - 12.00 uur en 13.30 - 17.00 uur
Zondag	10.00 - 14.00 uur

Tijdens schoolvakanties:

maandag t/m zaterdag	10.00 - 12.00 uur en 13.30 - 17.00 uur
zondag	10.00 - 14.00 uur

Op beide kerstdagen en met oud en nieuw is het bezoekerscentrum gesloten.

Toegang € 1,- per persoon. Gratis voor inwoners van Schiermonnikoog, leden van Natuurmonumenten en kinderen t/m 12 jaar. Het gehele bezoekerscentrum is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

Bezoekerscentrum Schiermonnikoog
 Torenstreek 20
 0519-531641
info@np-schiermonnikoog.nl
www.np-schiermonnikoog.nl
www.facebook.com/BezoekerscentrumSchiermonnikoog
www.instagram.com/np_schiermonnikoog

NATUUR

Voor het behoud van het open duinlandschap

Door een toename van de hoeveelheid stikstof is het duinlandschap op Schiermonnikoog de afgelopen jaren erg veranderd. De duinen verbossen en het open duinlandschap met stuifduinen, konijnen en de kwetsbare tapuit verdwijnt.

Natuurmonumenten werkt al meer dan tien jaar aan het behouden van het open duinlandschap. We zetten grazers in en maaien met regelmaat duinpannen waar bijzondere duinflora groeit. Op plekken waar de duinen echt dichtgegroeid zijn, moeten we vaak grote machines gebruiken om de grond af te plaggen tot het stuivende zand.

Al deze maatregelen beginnen hun vruchten af te werpen. Om de west en bij het Kapenglop zijn de witte stuivende duinen weer zichtbaar. Bijzondere planten zoals stippelzegge en slanke duingentiaan hebben zich uitgebreid, en planten die al jaren verdwenen waren zijn opnieuw ontdekt. Ook de konijnen profiteren: die houden namelijk niet van hoge grassen en struiken maar huppelen het liefst in de korte begroeiing van duinpannetjes, op zoek naar lekkere kruiden.

Begin 2020 gaat Natuurmonumenten verder met het uitvoeren van duinherstelmaatregelen. In de Noorderduinen tussen paal 5 en 6 en in de duinen ten westen van de Bergweg gaan we bomen en struiken rooien en de grond plaggen. Zo willen we ook daar de dynamiek van het openduinlandschap terugkrijgen, met open plekken waar het zand weer kan stuiven.

Schitterend Schiermonnikoog

Meedenken en meebeslissen over onderwerpen als natuurbeheer, recreatie en cultuurhistorie?

Meld je dan aan als panellid op schitterendschiermonnikoog.nl.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

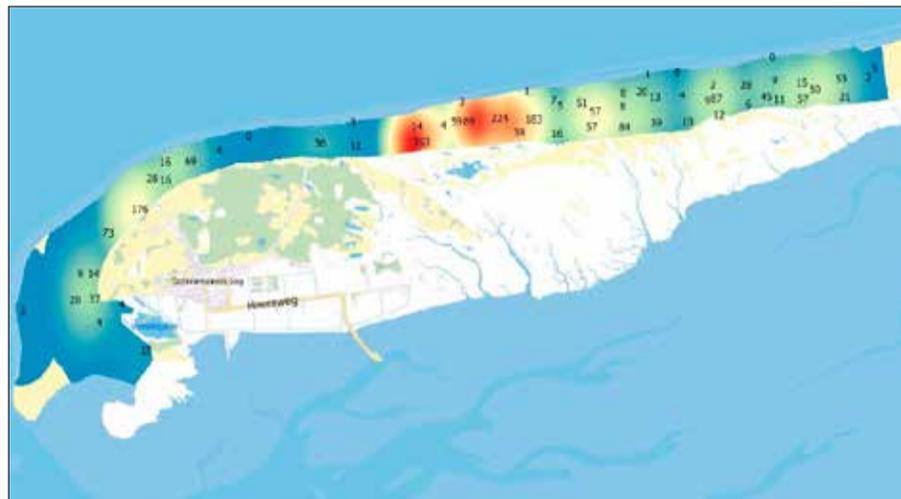
Onderzoek naar plastic op het strand van Schiermonnikoog

2019 was voor de boswachters op Schiermonnikoog het jaar van de containerramp, een heel intensief jaar. In de nacht van 1 op 2 januari 2019 heeft het containerschip MSC Zoë een groot aantal containers verloren in de verkeersbaan boven de Waddenzee.

Natuurmonumenten heeft als beheerder van het Nationaal Park Schiermonnikoog vanaf dag één een grote rol gespeeld in het opruimen, communiceren en coördineren van alles wat de ramp met zich meebracht. Nog steeds zijn de boswachters bijna dagelijks bezig met het weghalen van verzameld afval, en het halen en brengen van bergers, verzekeraars en journalisten naar alle uiteinden van het strand.

Strandvuil

Dagelijks brengt het hoogwater een nieuw lading afval op het strand. Het gaat vooral om afval afkomstig van scheepvaart en visserij, het vaste land en de grote rivieren. Maar een jaar na de containerramp spoelen er ook nog steeds MSC Zoë-spullen aan op het strand van Schiermonnikoog. Ook liggen er op het strand nog enorm veel granulaatkorrels afkomstig van de MSC Zoë. Deze plastic korrels zijn slechts 2 mm groot en liggen overal verspreid door het zand en de vegetatie. Op de Wadden is MSC Zoë naar schatting zo'n 24 miljoen plastic korrels kwijtgeraakt. Schiermonnikoog is het eiland met de hoogste concentratie aan korrels.

De verspreiding van granulaatkorrels op Schiermonnikoog

Inventarisatie

Afgelopen najaar heeft Jan Willem Graal, student van Van Hall Larenstein, de verspreiding van plastic op het strand in kaart gebracht. De boswachters waren onder andere benieuwd naar de verspreiding van de granulaatkorrels. De hoogste concentraties korrels blijken te liggen bij paal 8 en tussen paal 9,5 en 10. Op dit moment is er helaas nog geen oplossing gevonden om de granulaatkorrels op te ruimen. Samen met de gemeente Schiermonnikoog en Rijkswaterstaat blijft Natuurmonumenten zoeken naar een passende methode om de korrels op te ruimen.

Naast de granulaatkorrels is pluis (visdraad dat onder visnetten hangt om slijtage te voorkomen) het meest gevonden. Pluis is overal te vinden op het strand, niet alleen in de vloedmerken, maar ook daarbuiten.

Strandschoonmaakactie

Op zaterdag 14 maart organiseert Natuurmonumenten een strandschoonmaakactie in het kader van NLDOET. Met honderden vrijwilligers, vuilniszakken, handschoenen en sterke koffie gaan we het strand vrij maken van plastic. Help mee, kijk op nldoet.nl en schrijf je in!

Grondelende pijlstaarten

In de winter zie je vanuit de vogelkijkhut bij de Westerplas heel andere vogels dan in de zomer. De lepelaars die in de zomer de Westerplas bevolken, trekken in de winter naar het warme zuiden. Hun plaats wordt ingenomen door verschillende soorten eenden die in Scandinavië en Rusland broeden en in de winter onze kant op trekken. Voor hen is Schiermonnikoog juist het warme zuiden!

Een van die Scandinavische overwinteraars is de pijlstaart, een prachtige eend met een sierlijke lange nek. Die lange nek is behalve

mooi ook heel handig. Zoals veel andere eenden zoeken pijlstaarten namelijk voedsel door te 'grondelen', ze balanceren op de kop in het water om waterplanten te eten. Daarbij komt een extra lange nek natuurlijk

goed van pas. De staartveren van de pijlstaartmannetjes blijven de hele winter doorgroeien, tot ze in het voorjaar de lange puntige staarten hebben waar ze hun naam aan danken.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Zeehonden

Het meest tot de verbeelding sprekende dier van Schiermonnikoog is waarschijnlijk de zeehond. Er zijn twee soorten zeehonden die in de Waddenzee en de Noordzee rond Schiermonnikoog voorkomen: de gewone zeehond en de grijze zeehond. De grijze zeehond is een stuk groter dan de gewone zeehond en heeft een langwerpige snuit.

De grijze zeehond krijgt zijn jongen midden in de winter. De pups zien er heel schattig uit: ze hebben een mooie witte bontvacht om warm te blijven. De eerste weken van hun leven blijven ze op het droge in de kolonies waar ze geboren zijn. Pas als ze genoeg vetreserve hebben aangelegd gaan ze het koude water in. Deze pups zijn niet op Schiermonnikoog te zien, want de grijze zeehondenkolonies in de Waddenzee bevinden zich tussen Vlieland en Terschelling en bij Texel. De volwassen

Grijze zeehond, met langwerpige snuit

dieren zijn wel te zien in de Schiermonnikoogse wateren. Grijze zeehonden kijken namelijk niet op een kilometertje meer of minder. Ze zwemmen zelfs rustig van de Waddenzee naar Engeland en weer terug! Dus een tochtje van hun kolonies in de westelijke Waddenzee

naar Schiermonnikoog is een peulenschil voor ze. Grijze zeehonden én gewone zeehonden liggen met laag water vaak op een zandbank of op het strand uit te rusten. Maar wel graag op een plek waar het rustig is. De Balg, de uiterste oostpunt

van het eiland, is daarom een plek waar ze vaak liggen. In de winter is het rustig op het strand en kun je ze ook op andere plekken zomaar tegenkomen. Op de westpunt van het eiland bijvoorbeeld, of langs het strand niet al te ver ten oosten van de Marlijn.

Sterren kijken op het strand

De winter is een goede tijd om naar het strand te gaan om te jatten. Omdat het harder waait en de zee onstuimiger is in de winter, wordt er van alles losgewoeld in de zeebodem en spoelt er vaker iets zeldzaams aan. Een slangster of een kamster bijvoorbeeld, twee bijzondere zeestersoorten.

De slangster ziet er uit als een rond plaatje met vijf slangachtige armen er aan. Als de slangster nog leeft, kunnen zijn armen kronkelen als slangen. Slangsterren zijn nachtdieren; overdag verstoppen ze zich onder stenen of in de modder. 's Nachts komen ze tevoorschijn en kruipen op hun lange armen over de zeebodem om voedsel te zoeken. In de Noordzee zijn slangsterren helemaal niet zeldzaam.

Maar omdat ze graag wat dieper in zee zitten, vanaf 10 meter diep, zie je ze niet zo vaak op het strand.

De kamster lijken op een gewone zee-ster, maar dan met een rij tanden langs de armen die een soort kam rondom het lichaam vormen. Ook de kamster is een nachtdier en zit overdag ingegraven in de zeebodem. Als het donker wordt gaan kamsterren actief op jacht; ze eten graag wormen, zee-egels en slangsterren. Kamsterren zijn behoorlijk snel. Ze kunnen zich als een soort hovercraft over de zeebodem voortbewegen en ingraven in het zand duurt minder dan een minuut.

Als ze zijn aangespoeld zijn alle zeesterren, dus ook de slangster en de kamster, een gewild hapje voor meeuwen.

Foto: slangster (lb), kamster(r) en gewone zeester (lo)

Hij is het bokje...

Er zijn heel wat spreekwoorden over bokken. Zo kun je bijvoorbeeld de bokkenpruik op hebben of als oude bok nog wel een groen blaadje lusten. Of het bokje zijn.

Sinds kort loopt er een bok bij de Nederlandse landgeiten van Natuurmonumenten nabij het Kapenglop. Het is de bedoeling dat de geiten drachtig worden en begin mei lammetjes krijgen.

De Nederlandse Landgeit bepaalde eeuwenlang het gezicht van de geitenstapel in ons land. Het is een sterk ras dat goed is aangepast aan de omstandigheden in ons land. Zowel de bokken als de geiten zijn gehoord. Door kruising met productievere buitenlandse rassen heeft de Nederlandse Landgeit op het punt van uitsterven gestaan. In de jaren vijftig van de vorige eeuw

waren er nog maar enkele exemplaren overgebleven. Vanaf die tijd heeft een groeiende groep enthousiaste fokkers het ras voor uitsterven behoed. Er zijn nu ongeveer 2000 geiten en 200 bokken ingeschreven in het stamboek van de Landelijke Fokkersclub Nederlandse Landgeiten. De geiten op Schiermonnikoog staan allemaal ingeschreven in dit stamboek. De bok die momenteel 'slechts logeert' bij de geiten scoorde dit jaar hoge punten als stamboekbok. Natuurmonumenten zet de geiten in voor drukkbe grazing op verschillende plaatsen in de duinen van Schiermonnikoog. Tijdelijk intensief begrazen helpt om de openduinstructuur te behouden. De geiten worden daarom regelmatig verplaatst om hun werk op verschillende plekken te kunnen doen.

ACTIVITEITEN

Activiteiten in het Nationaal Park

Bij Bezoekerscentrum Nationaal Park Schiermonnikoog kun je terecht voor een keur aan excursies in de natuur van Schiermonnikoog. Het programma varieert per week. Hieronder een greep uit het aanbod.

Vogels kijken

Vogelparadijs Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Regelmatig in januari, februari en maart

Winterwad

Beleef het wad in de winter (ca. 1,5 uur)

Regelmatig in januari, februari en maart

Jutterstocht

Op stap met een strandjutter (ca. 2 uur)

Af en toe in januari, februari en maart

Sterren kijken

Sterrenbeelden en andere fascinerende hemelverschijnselen (ca. 1,5 uur)

Regelmatig in januari, februari en maart

Avondwandeling

Nachtlevens op Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Regelmatig in januari, februari en maart

Braakballen pluizen

Wat heeft die uil eigenlijk gegeten?! (ca. 1,5 uur)

In de schoolvakanties

Balgexpres

Zeehonden zien en schelpen zoeken (ca. 2 uur)

Regelmatig in maart (afhankelijk van de weersomstandigheden)

Huifkartocht

Met twee pk over het eiland (ca. 2 uur)

Regelmatig in maart (afhankelijk van de weersomstandigheden)

Vrijwilligerswerk in de natuur

Help de boswachter de natuur te onderhouden (ca. 3 uur)

25 jan, 22 feb en 21 maart om 9.00 uur

NLDOET strandschoonmaakactie

Kom helpen het strand van Schiermonnikoog van zeeafval vrij te maken (ca. 6 uur)

14 maart om 10.45 uur

Meer info en aanmelden

Aanmelden voor de excursies van het bezoekerscentrum kan aan de balie van het bezoekerscentrum of via onze website. Surf naar www.np-schiermonnikoog.nl en klik door naar de activiteitenkalender. Daar vind je ook het actuele programma en meer informatie per excursie.

Beleef de duisternis op Schiermonnikoog

Duisternis is tegenwoordig een schaars goed, zeker in een dichtbevolkt land als Nederland. Toch zijn er ook in ons land plekken waar het nog echt donker wordt. Schiermonnikoog is een van die plekken. In een heldere nacht kun je hier de Melkweg zien, en fietsen zonder licht is 's avonds buiten het dorp niet aan te bevelen, zeker niet rond nieuwe maan.

Het bezoekerscentrum organiseert verschillende activiteiten om je extra te laten genieten van de duisternis. Zo kun je deelnemen aan een avondwandeling, een ontspannen voettocht door

Winterwad

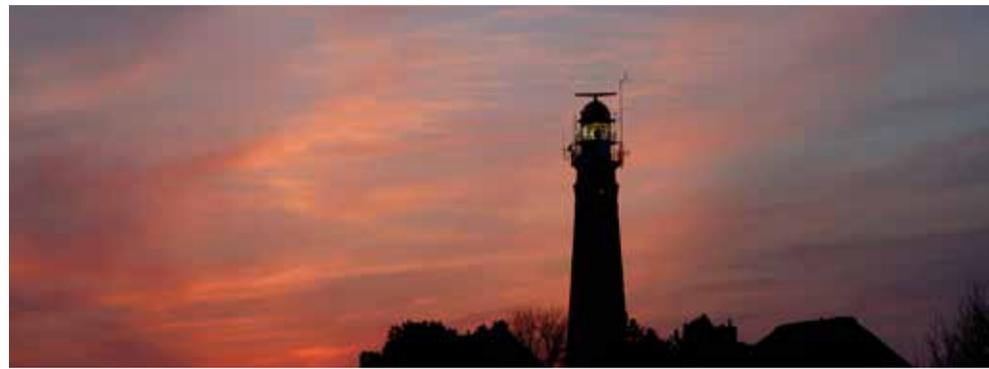
Goed ingepakt en op laarzen kun je ook in de winter prima het wad op. Honderd jaar geleden werden er zelfs wadloopijstochten van en naar het eiland aangeboden! Tijdens deze excursie loop je vanaf de Jachthaven een stuk op het wad. Onderweg vertelt de gids hoe de vele dieren van de Waddenzee de winterkou trotseren. Welke dieren trekken weg in de winter, en welke kunnen we nog vinden? Ga mee met deze bijzondere tocht en ervaar het wad in de winter.

Boekje wandelen & fietsen

Het boekje 'wandelen & fietsen op Schiermonnikoog' beschrijft negen prachtige wandel- en fietsroutes door de natuur en in het dorp.

De routes worden stap voor stap beschreven en zijn bovendien ingetekend op handige kaartjes. Het boekje is geïllustreerd met toepasselijke foto's en bevat achterin extra informatie over enkele markante punten die je onderweg tegenkomt. Het boekje kost € 7,50 en is te koop bij de VVV en het bezoekerscentrum.

Auch auf Deutsch - Also in English

het dorp en de donkere duinen. Of je kunt een presentatie bijwonen over sterren en planeten, gevolgd door een kennismaking buiten met de sterrenhemel van het moment – mits het helder weer is natuurlijk. Op een speciale nacht-

kaart van Schiermonnikoog vind je naast informatie over de diverse activiteiten ook de nodige informatie over het eilander nachtlevens. Deze nachtk kaart is gratis verkrijgbaar bij bezoekerscentrum en VVV.

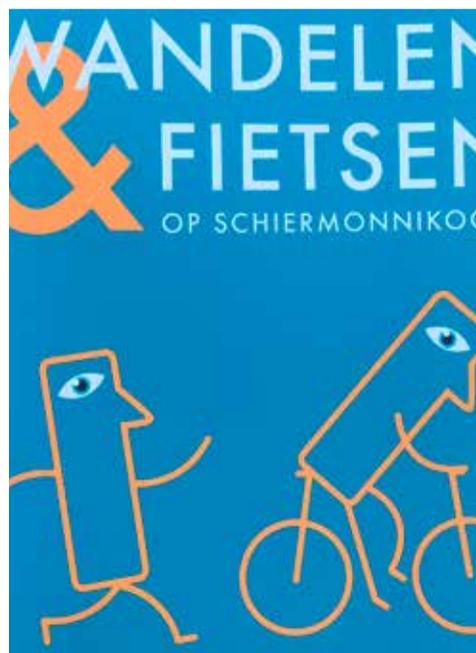

Aan het werk in de natuur

De afgelopen jaren zijn de duinen op Schiermonnikoog steeds verder dichtgegroeid met duindoorns, elzen, meidoorns en berken. Hierdoor dreigen typische planten en -dieren van het open duingebied te verdwijnen. Daarom trekt Natuurmonumenten eens per maand met een groep vrijwilligers de duinen in. Steek de handen uit de mouwen en help de boswachter om de natuur te onderhouden! Voor gereedschap en koffie en thee wordt gezorgd.

NLDOET

Op zaterdag 14 maart doen Natuurmonumenten en de Gemeente Schiermonnikoog mee aan NLDOET en organiseren samen een grote strandschoonmaakactie. Kom ons helpen het weidse zandstrand van Schiermonnikoog van zeeafval vrij te maken. De dag begint om 10:45 uur en eindigt rond 16:00 uur. Kom je speciaal voor NLDOET naar Schiermonnikoog dan vergoedt Natuurmonumenten je bootkaart! Kijk op www.nldoet.nl voor meer details.

Wist je dat...

de kokmeeuw in zijn winterkleed geen zwarte kop heeft maar alleen twee zwarte koptelefontjes?

Haal met inheemse planten nieuwe bezoekers naar uw tuin of balkon. Zo verschaft u voedsel aan vlinders, zweefvliegen en tal van andere insecten. Voedsel dat in de natuur onder druk staat. Het assortiment van kwekerij *De wilde Akelei* bestaat uit ruim 50 inheemse planten en 20 kruiden, gekweekt zonder bestrijdingsmiddelen en toevoegingen. Planten die u en uw leefomgeving iets extra's geven en eenvoudig te vervoeren zijn!

DE GROENE TIP VAN SCHIERMONNIKOOG

Claudine – Parijs:
"Het herinnert mij aan Schiermonnikoog!"

Arjen – Rotterdam:
"Genieten van uw planten op ons dakterras!"

Henno's tips ...

Beemd kroon

Marokkaanse Munt

Schierzeep

KWEKERIJ DE WILDE AKELEI – REEWEG 3a – DIRECT NAAST VVV
 info@dewildeakelei.nl – www.dewildeakelei.nl – 06.24.500.485

Bij inlevering van deze bon ontvangt u

10% korting op een bootdoosje met 6 planten

Geldig t/m 31-03-'20
 en voor alle planten / kruiden

'Veel meer dan gewoon van A naar B'

Rolstoel vervoer

Aansluiting watertaxi

Schier Safari

Personen vervoer

Trouw vervoer

Bagage vervoer

☎ 0519 531010

www.taxi-boersma.nl

Bereikbaar van 7:00 tot 24:00 uur

SCHIER LINNEN

linnenverhuur

gemakkelijk
 online bestellen en betalen

voordelige linnen-
 & vakantiepakketten

altijd op locatie bezorgd

www.schierlinnen.nl

*Gezellig bruin café in het centrum van het dorp, met groot terras.
 Waar u kunt lunchen, dineren of genieten van onze lekkere speciaal bieren.*

Cafè It Aude Beuthus Nieuwestreek 6 Schiermonnikoog

Winter

Januari

Wanneer je in januari naar het eiland komt, staan de glühwein en snert nog op de menukaarten. Ook kun je genieten van een Nieuwjaarsconcert in samenwerking met het Internationaal Kamermuziekfestival en is er een Jellyfish concert, waar jong en oud komt luisteren en swingen op altijd weer een verassend samengesteld muzikaal programma.

Februari

Tijdens de voorjaarsvakantie zorgt Lytje Willem voor een leuk kinderprogramma. Een mooie maand om met je warme winterjas een stevige strandwandeling te maken,

alleen of met een vriend(-in), je liefde of een familielid.

Maart

Boek deze maand je accommodatie op tijd! Er is veel te doen: het eerste weekend is het Darts Open Schier toernooi, het volgende weekend start het 5-daagse Festival Jong Talent waarvan over de hele wereld jong muzikaal toptalent naar het Waddeneiland komt om concerten te geven en masterclasses te volgen. Eind maart wordt de Monnikenloop gehouden. De startplekken zijn vaak snel vergeven wanneer in oktober de inschrijving begint. Wees er snel bij!

Lente

April

Met de Pasen kunnen de kinderen eieren verven en ze op 2e paasdag volgens oud-eilander gebruik op het Hazewitje tegen een kleine vergoeding aanbieden om ze te gooien. Beter bekend als het 'Wa wil mien ooiën leverje?'. Mooie maand ook om even op een doordeweekse dag het eiland te bezoeken en in een duinpannetje te genieten van de eerste zonnestralen!

Mei

Op Schiermonnikoog wordt met zorg en aandacht de 4 mei herdenking georganiseerd. Mei is ook de maand van de prachtige lichten en

het ontluikende voorjaar. Nog geen hoogseizoen, maar ook deze maand wordt Schiermonnikoog natuurlijk wel drukbezocht vanwege de Hemelvaart en de Pinksterdagen.

Juni

Als je tijdens het Muziek- en Zangfestival door het dorp loopt weet je niet wat je overkomt! In de Got Tjark, in de Stag en in de muziekkoepeel kun je genieten van optredens van in totaal 50 koren en muziekkorpsen uit het hele land. Juni is een perfecte maand voor een teamuitje om er samen even tussen uit te knippen en hier op het eiland de neuzen weer dezelfde kant op te krijgen.

Wanneer kom je weer terug?

De kans is groot dat je tijdens het lezen van deze krant op Schiermonnikoog bent. Misschien ben je net aangekomen of zit je nog aan boord. Op deze pagina kun je lezen wat er zoal gedurende het hele jaar te doen is op Schiermonnikoog. Het eiland telt een aantal succesvolle festivals en events die jaarlijks terugkeren en veel bezoekers trekken.

Maar in sommige periodes is het zo heerlijk rustig en stil op het eiland, dat kom je bijna nergens in Nederland meer tegen!

Met deze pagina hopen we je alvast in de stemming te kunnen brengen en wie weet ga je nu dan toch eindelijk die reünie met je vrienden of familie organiseren! Tijd voor elkaar, tijd voor dat boek dat je altijd al wilde lezen, tijd voor bezinning.

Je zal niet de eerste zijn die het eiland weer verlaat met een gezonde dosis inspiratie en nieuwe ideeën.

De ervaring leert dat je voor sommige festivals en events op tijd je accommodatie moet reserveren, met dit jaaroverzicht ben je lekker op tijd! De actuele data, tijden, prijzen en locaties zijn terug te vinden op www.vvvschiermonnikoog.nl.

Zomer

Juli

Hou vooral de Lytje Pole agenda in de gaten, want in de maanden juli en augustus barst het van de leuke activiteiten! De Struunmarkten en optredens van het Shantykoor zijn niet te missen. Maar ook het strandleven bruist. Kiteurs en golfsurfers spelen hele dagen met de elementen, er wordt op het strand gevliegerd en je kan er een blokart huren.

Augustus

In augustus kun je meedoen aan het Open Tennis Toernooi en aan het Afrikaans dans- en percussieweekend. Ook is er Muziek aan de Plas en zijn er kleine Jellyfish concerten op verschillende locaties. Het is zomer

en dat wordt gevierd op Schiermonnikoog! Loop je even langs de vloedlijn dan kom je zelfs in het hoogseizoen na een tijdje amper iemand tegen. Dat is de charme van één van de breedste stranden van Europa.

September

Misschien wel de mooiste maand van het jaar. Kans op een Indian Summer, werkelijk fenomenale lichten, de eerste herfstkleuren die op het wad en de kwelders zichtbaar worden. De grootste drukte van het seizoen glijdt een beetje van iedereen af, er is weer tijd voor elkaar. Wij zeggen: "Gauw boeken en kom (na-) genieten op het eiland."

Herfst

Oktober

Lytje Willem zorgt tijdens de herfstvakantie voor een leuk en gevarieerd aanbod, inclusief een jeugdschaaktoernooi! Verder staat oktober vooral in het teken van het 6-daags Internationaal Kamermuziekfestival. Dompel je onder in concerten door internationale musici, openbare zangmasterclasses, muziekdocumentaires en excursies met de boswachters. Boek tijdig je kaarten en accommodatie!

November

Tijdens November Wandelmaand is er een ontzettend leuk programma samengesteld met verassende wandelingen, excursies, lezingen en films rond 4 thema's: Natuur,

Culinair, Cultuurhistorie en Zelf op pad. Ook hier geldt: boek op tijd je kaarten en overnachting!

December

Deze laatste maand van het jaar barst Schiermonnikoog uit zijn voegen van de activiteiten. Sint is op het eiland, de eilanders vieren hun eigen Klozumfeest onder elkaar. Er is een fakkeloptocht, er wordt een bingoavond georganiseerd, ieder even jaar is er het Midwinterfestival, er is een Jellyfish concert, het haak-en breicafe is geopend, je kunt kerstliederen zingen in de kerk, er wordt carbid geschoten op oudejaarsdag en tijdens de kerstvakantie is er muziek op verschillende locaties.

Heerlijk genieten op Landal Vitamaris

Gratis
opgemaakte
bedden bij
aankomst

- Ca. 1 km van het strand gelegen
- 62 comfortabele appartementen, waarvan 16 luxueus en modern
- Overdekt zwembad met peuterbad*
- Gratis wellnessruimte met sauna's, Turks stoombad en relaxruimte*
- Beauty- en massagesalon*
- Snelbruiner
- Speeltuin, airtrampoline en kinderspeelhoek
- Fun & Entertainment-programma in samenwerking met het Schiermonnikoger recreatieteam (tijdens de Nederlandse schoolvakanties)
- Fietsverhuur
- Gratis busvervoer van haven naar complex en v.v.

Landal Vitamaris
Badweg 53
9166 NE Schiermonnikoog
www.landal.nl/vitamaris

*Alleen toegankelijk voor gasten van Landal Vitamaris.

Ontdek Schiermonnikoog!

vvschiermonnikoog.nl

Schier
monnikoog

EXCURSIES

Dorpswandeling

Leer Schiermonnikoog op een boeiende wijze kennen tijdens deze cultuurhistorische excursie. Onze eilander gids Arend Maris neemt je in ongeveer 2 uur mee in een reis door de tijd op us Lytje Pole. Deze bescheiden, maar tevens bevlogen gids heeft al heel wat publicaties en boeken op zijn naam staan die betrekking hebben op de cultuurhistorie van Schiermonnikoog. Voor historische feiten ben je bij hem dan ook aan het juiste adres. Maar niet alleen dat... Een wandeling met Arend Maris door het dorp zal je nog lang heugen! Wanneer je je ogen dicht doet tijdens zijn verhalen, waan je je op een eiland uit lang vervlogen tijden!

Natuurexcursie

Zowel wandelend als fietsend neemt natuurkenner Kees van der Wal je mee naar de mooiste plekjes van Schiermonnikoog. Kees kent alle geheimen van de natuur en deelt deze graag op een bijzonder boeiende wijze. Kees houdt rekening met het weer en het seizoen en stemt zijn route af op de omstandigheden en, indien mogelijk, ook op de wensen van zijn gasten. Er is ruime aandacht voor de flora en fauna van het eiland. Zowel bijzondere planten en vogels als mede spannende en humoristische verhalen van het eiland komen aan bod. Daarnaast is Kees ook de man die veel weet van zaken als de historie van het dorp en het buitengebied. Dit is zeker geen standaard excursie.

Meestervertellers nemen u graag mee op cultuurhistorische wandeling door de streken, de boswachters vertellen graag over hun eiland, en zelfs de jutters van Schiermonnikoog durven hun geheimen te delen.

Vogels kijken voor beginners

Tijdens deze vogelexcursie voor beginners ga je samen met Thijs de Boer op pad om te leren wat de beste plekken zijn en waar je op moet letten tijdens het vogel spotten. Van de prachtige vogelkijkhut bij de Westerplas tot aan de vogelkijkplek op de Kobbeduinen, op iedere plek tref je weer een andere vogel aan zoals de sierlijke lepelaar, de razendsnelle steltlopers en de rustige bergeend. Meer dan 300 vogelsoorten zijn er gedurende het jaar op Schiermonnikoog te zien, met in elk jaargetijde weer andere soorten.

Wandelexcursie

Toen rond 1720 de oude buurtschappen in de golven verdwenen werd er een nieuw dorp gebouwd. Maar waarom op deze plek en waarom die rechte straten? Waarom staan er twee torens in de duinen? Waar lieten de bewoners hun afval? Wat betekent Helmsnijderspad? Thijs de Boer vertelt je de antwoorden tijdens deze twee uur durende excursie.

Wadexcursies

Je gaat het wad op en de echte modder in! Hier maak je niet allen kennis met het wad, maar krijg je ook uitleg over het ontstaan, de getijden, de dynamiek en het belang van het wad voor mens, dier en plant. Schepnet en greep gaan mee om wormen, weekdieren, garnalen en vissen te vangen en te bekijken. Thijs de Boer begeleidt deze excursie.

Fietsexcursie

Tijdens deze excursie ga je met Thijs de Boer een fietstocht maken over het eiland. De start is in het dorp. Daarna gaan we naar enkele plekken op het eiland waar de diverse particuliere eigenaren hun sporen hebben nagelaten. Buiten het dorp gaan we verder terug in de tijd, zien en horen we hoe de vele gevarieerde landschappen op dit kleine eiland zijn ontstaan en hoe kortgeleden (op de geologische tijdschaal) dit is gebeurd. Uiteraard komen veel van de bijzondere planten en dieren die hier nu leven aan de orde.

Jutten en Schelpen zoeken

“Geboren op het eiland, heeft het strand mij altijd getrokken. Vooral met noordenwind en na een storm ging ik met vrienden naar het strand om te jutten. Nog steeds vind ik het strand het mooiste deel van Schiermonnikoog, omdat het nooit hetzelfde is en omdat er van alles is te vinden.” Zo vertelt onze gids Thijs de Boer. In de loop der jaren heeft Thijs al een hoop bijzondere vondsten gedaan. Die vondsten kun je overigens terugvinden in de tuin van Thijs, want daar heeft hij het prachtige Schelpenmuseum ‘Paal 14’ gebouwd. Met wie kun je dan ook beter op pad gaan voor een excursie Jutten en Schelpen zoeken? Je gaat natuurlijk samen het strand op om zelf van alles te vinden. Overigens is er altijd een jutterbittertje of een frisdrankje tijdens deze tocht. Zie ook de andere excursies van Thijs de Boer op deze pagina.

Wist je dat...

je dat je de activiteiten van het bezoekerscentrum op pagina 23 van deze krant vindt?

Alle onze excursies zijn te boeken/reserveren aan de balie en via vvschiermonnikoog.nl

Soepboer Rijwielverhuur

Keuze uit 4000 fietsen.

U vindt ons op de veerdam
en bij de eerste bushalte in het dorp,
50 meter achter het VVV-kantoor.

tel 0519-53 16 36 www.fietsverhuursoepboer.nl email: info@schierfiets.nl

SCHIER GLAS

www.schierglas.nl

06-12 89 68 92

- └ glasbewassing
- └ schoonmaak
- └ huismeester
- └ hogedrukreiniging
- └ groenvoorziening
- └ vloeronderhoud
- └ sneeuwruimen

Familierestaurant Het Wantij

Langestreek 11
Schiermonnikoog
0519 531 526
info@hetwantij.nl
[/hetwantijschiermonnikoog](https://www.facebook.com/hetwantijschiermonnikoog)
[@hetwantij](https://www.instagram.com/hetwantij)

*Waar verschillende
stromen samen komen!*

www.hetwantij.nl

Wist u dat u bij de VVV ook arrangementen kan boeken?

Zo hebben wij een dubbel op
arrangement, een arrangement
bij een hotel of voor
deze winterperiode een
Kom op Verhaal arrangement!

Meer info: www.vvvschiermonnikoog.nl

EVEN HELEMAAL TOT RUST KOMEN

In één van onze
dertien prachtige
vakantiehuisjes
op schiermonnikoog

WADDENRUST

www.vakantiehuisjeswaddenrust.nl

info@vakantiehuisjeswaddenrust.nl

06-30066518 of 06-11205200

Vrouwe Jakoba

SCHIERMONNIKOOG

Bezorgservice - Eetwinkel - Slijterij

- Pizza's
- Pasta's en lasagnes
- Salades
- Vlees- en visgerechten
- Kindermenu's

Badweg 4

0519 - 53 11 73

ook op zondag open

Dekt u alvast de tafel...

www.vrouwejakoba.nl

WINKELN

De openingstijden van de winkels zijn duidelijk zichtbaar aangegeven op de winkeldeuren.

Bakkerij Schuthof

Middenstreek 12, tel. 0519-531265
www.bakkerijschuthof.nl

Boekhandel Kolstein

Middenstreek 38, tel. 0519-532239
www.kolstein.nl

Drogisterij en kledingwinkel Streek 56

Langestreek 56, tel. 0519-531962
www.streek56.nl

Eetwinkel Vrouwe Jakoba

Badweg 4, tel. 0519-531173
www.vrouwejakoba.nl

Lifestylewinkel Kleur aan Zee

Langestreek 17, tel. 0519-531033
www.kleuraanzee.nl

Kledingwinkel Schier Fashion

Middenstreek 29, tel. 0519-531293

Kado en woonwinkel 'T Wente

Langestreek 64, tel. 06-17252628
www.t-wente.nl

Op Struun

Middenstreek 23, tel. 06-46277842
www.opstruun.nl

Pottenbakkerij Hjirre

Middenstreek 27
www.aleidablom.exto.nl

Snoepwinkel 't Peperhúsjen

Middenstreek 42, tel. 0519-531158
www.peperhusjen.nl

Supermarkt SPAR Brunekreef

Middenstreek 2, tel. 0519-531254
www.sparbrunekreef.nl

Doe-het-zelf winkel Dijkstra

Noorderstreek 26, tel. 0519-531762
www.bouwenopschier.nl

Kwekerij De wilde Akelei

Reeweg 3a, tel. 06-24500485
www.dewildeakelei.nl

VVV Schiermonnikoog Shop

Reeweg 5, tel. 0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Watersportwinkel Onder Zeil

Reeweg 8, tel. 0519-720530
www.onderzeil-schiermonnikoog.nl

GALERIES & ATELIERS

Atelier Schier

Atelier Schier organiseert op Schiermonnikoog diverse workshops op het gebied van schilderen, meditatie, zang en juttersgeluk. Het hele jaar door kunt u hier terecht voor familie- en bedrijfsuitjes uitjes. Hou de website en de Lytje Pole Agenda in de gaten voor verrassende projecten, lezingen en workshops!

KunstFaam

Bij open atelier KunstFaam aan Badweg 5 kunt u kunst kijken en kopen in de wisselende expositieruimte, kunstenaars aan het werk zien in de open werkplaats, én zelf aan de slag in het KunstFaam-Laboratorium. Kunstenaars wisselen elkaar daar af en geven workshops in hun specialiteit, zoals juten met Faam, sculptuur in klei, keramiek en ook workshops tekenen en stempels maken. Deze creatieve sessies zijn voor zowel kinderen, volwassenen als bedrijven. De constante factor binnen KunstFaam is kunstenaar Klasiëna Soepboer, afgestudeerd aan zowel de Academie Minerva als aan de Gerrit Rietveld Academie. Klasiëna is een geboren en getogen Schiermonnikoogse. Haar werk vindt u op www.klasiena.nl.

Pottenbakkerij Hjirre

Bij Pottenbakkerij Hjirre is keramiek te zien en te koop waarbij de maakster zich heeft laten inspireren door het eiland. Monniken, eilander huisjes, schelpen en ander natuur gerelateerde keramiek wordt door pottenbakster Aleida Blom

boratorium. Kunstenaars wisselen elkaar daar af en geven workshops in hun specialiteit, zoals juten met Faam, sculptuur in klei, keramiek en ook workshops tekenen en stempels maken. Deze creatieve sessies zijn voor zowel kinderen, volwassenen als bedrijven. De constante factor binnen KunstFaam is kunstenaar Klasiëna Soepboer, afgestudeerd aan zowel de Academie Minerva als aan de Gerrit Rietveld Academie. Klasiëna is een geboren en getogen Schiermonnikoogse. Haar werk vindt u op www.klasiena.nl.

Badweg 5

Atelier Romy

Als de vlag uithangt toont Romy vol enthousiasme haar schilderijen en foto's, in het kleine atelier aan de Langestreek. Ook kunt u deze fotografe boeken voor onder andere bruilofsfeest en familieshoots. Volg Romy alvast op Twitter: @wadfotografen.

Langestreek 7

Kunstgroep SJain

Deze vereniging heeft als doel kunst op Schiermonnikoog onder de aandacht te brengen. Kunstgroep SJain is opgericht in 2016 en bestaat uit 6 leden: Aleida Blom, Coba Harthoorn, Garda Meerdink, Klasiëna Soepboer, Klaske Noordenbos en Romy Dam. Allen werkzaam in en met kunst op Schiermonnikoog. SJain is het eiland woord voor kijken. Kijk naar SJain via www.vvvschiermonnikoog.nl.

Wist je dat...

er spelletjestafels zijn op de boot van en naar Schiermonnikoog?

Galerie Stella van Acker

Al 40 jaar loopt Stella van Acker haast elke dag richting Paal 10 om inspiratie op te doen voor haar schilderijen; in de zomer maar ook op de prachtige winterdagen. Zij maakt zo de herfststormen mee, de stille winterdagen en het vroege voorjaar waar de kleuren verzonken zijn maar waar de eerste leeuwerik bidt in de lucht. Door dit te ervaren weet zij hoe ze de Natuur moet benaderen in haar werk.

"Ik zal nooit een schilderij maken, dat zo mooi is als de Natuur. Daar wil ik ook niet naar streven. Ik wil alleen vol eerbied en aandacht schilderen."
Middenstreek tussen nummer 21 en 23

EXPOSITIES

Badhotel, Strandhotel, Noderstraun

Ongeveer 800 meter ten noorden van waar nu 'Noderstraun' staat, stond eerst eens de parel van het eiland: het 'Badhotel'. In 1885 liet mr. IE. Banck, eigenaar van het eiland, het grote Badhuis bouwen, twee jaar later was de opening. Het Badhotel had een lichtcentrale en een pompinstallatie die het hotel voorzorg van water. In ongeveer 1916 begon langzaam de duinafslag en uiteindelijk

werd het hotel eind augustus 1924 door ondermijning van het zeewater aange-tast. De aangebouwde keuken was toen reeds in zee gestort. Op dat moment logeerde er nog 80 gasten in het hotel, wat wel bewijst hoezeer de rustige vriendelijke badplaats in trek was. In 1924 is het Badhotel verder afgebroken.

De expositie is samengesteld uit het archief van Eddie Bakker en is te bezichtigen in restaurant Noderstraun, Badweg 32.

What a Wonderful World

Een poster tentoonstelling van verscheidene rijwiel producenten uit Nederland en andere aangrenzende landen. Deze posters komen uit het archief van Kees

Soepboer. De ontwerpen van deze posters zijn rond 1900 gemaakt en daarom een prachtig voorbeeld van het begin van de rijke Nederlandse fietshistorie. Soepboer Rijwielverhuur, Paaslandweg 1

Wrakhout

Impressies samengesteld uit alle mogelijke zaken die in de vloedlijn gevonden zijn, met als belangrijke basis een houtje of houten plankje. De wrakhout-bootjes zijn allemaal uniek, en krijgen door het diverse materiaal fantastische vormen: symbolen van vrijheid, reizen en ontdekken. Harm Carrette toont zijn bootjes in de oude schuur waar vroeger de paarden gestald stonden..

Van der Molenpad 13, tel. 06-40743369
www.wrakhoutschiermonnikoog.nl

Lytje Kunst

Kunstvereniging SJain is met ingang van 1 november gestart met de verkoop van Lytje Kunst. Kleine kunstwerkjes, gemaakt door met name eilander kunstenaars, verpakt in een handgemaakt vilten zakje. Elk kunstwerkje is uniek en bevat informatie omtrent de kunstenaar en het festival dat in september 2020 zal plaatsvinden. Lytje Kunst wordt gesloten verkocht zodat het een verrassing blijft wat erin zit.

Kunsthestival 2020 - 12 tot en met 20 september

In navolging op het kunsthestival van 2018 organiseert SJain in september 2020 opnieuw een kunsthestival. Alle kunstenaars die meedoen aan dit festival hebben de mogelijkheid gekregen 10 verschillende kunstwerkjes (Lytje Kunst) in te leveren. Achter op elk kunstwerkje staat informatie over de kunstenaar en het werk. De opbrengst van Lytje Kunst wordt geheel besteed aan het mogelijk maken van het festival in 2020. Een festival waarin met name

aandacht wordt besteed aan de kunstenaars die op het eiland wonen, werken of er met grote regelmaat verblijven. Het thema voor 2020 is 'Het losse land'. Vanaf het eiland noemen we Nederland vaak 'het vaste land' of 'de wal'. 'Het losse land' staat voor de beweging waar het eiland zich constant in bevindt. Aan de ene kant verdwijnt zand en aan de andere kant groeit het eiland aan. Geen dag ziet er hetzelfde uit, alles is hier constant in beweging. Waar het ene sterft, bloeit weer iets nieuws, waar een boom over een pad valt, vormt zich langzaam weer een nieuw pad om de boom, een kleine verandering in de zee zorgt ervoor dat er hele nieuwe dingen aanspoelen. Oorzaak-gevolg. In de natuur zit en staat niks vast. De natuur is gevoelig voor de kleinste verandering. Waar zien de eilander kunstenaars beweging in het landschap van Schiermonnikoog?

De locaties waar Lytje Kunst wordt verkocht zijn: Hjiirre, Atelier Romy, Kunstfaam en Atelier Schier. Kijk voor meer informatie op www.vvvschiermonnikoog.nl.

Kijk ook op pagina 20 voor de exposities in het Bezoekerscentrum.

75 jaar bevrijding

In het Bunkermuseum Schlei is de expositie '75 jaar bevrijding' te zien. Deze omvat de periode van 6 juni 1944 (D-day) tot en met de bevrijding van Schiermonnikoog op 11 juni 1945. Te zien zijn de oorlogsverrichtingen van de Geallieerden tijdens de landingen op de stranden van Normandië, de gevechten op het Franse platteland, Market Garden (de poging om via Arnhem Duitsland in te trekken en om Nederland in 1944 te bevrijden), het Ardennenoffensief, de bevrijding van Nederland en tenslotte de bevrijding van Schiermonnikoog. Naast documentatie in de vorm van kranten, posters en kaarten stellen

we ook veel artikelen ten toon, zoals bevrijdingstegels, mokken, schildjes, etc. Het bunkermuseum vind je aan het einde van de Prins Bernhardweg. Ga voor het strandpaviljoen de Marlijn bij het kanon naar links.

BOUW/KLUS/INSTALLATIE/
SCHILDER BEDRIJVEN

Klusbedrijf D. Dam

tel. 0519-531177

Bouwbedrijf Dijkstra

tel. 0519-531762

Bouwbedrijf Meintema-Hiemstra

tel. 0519-531276

Installatiebedrijf Vlasma

tel. 0519-531345

Schier Schilders

tel. 0519-531082

ETEN & DRINKEN

Café It Aude Beuthûs

Nieuwestreek 6, tel. 0519-531460

www.cafeboothuis.nl

Cafetaria De Halte

Reeweg 4, tel. 0519-531256

www.schiermonnikoog-horeca.nl

De Koffiekajuit

Langestreek 17, tel. 0519-532075

www.smakelijkschier.nl

Tox Bar

Reeweg 7, tel. 0519-531373

www.toxbar.nl

Drink- & Eethuis De Berkenplas

Pr. Bernhardweg 1, tel. 0519-531570

www.schiermonnikoog-horeca.nl

Familierestaurant 't Wantij

Langestreek 11, tel. 0519-531526

www.smakelijkschier.nl

Hotel, wijnbar & bistro De4dames

Langestreek 9, tel. 0519 531133

www.de4dames.nl

Hotel Duinzicht

Badweg 17, tel. 0519-531218

www.hotelduinzicht.nl

Hotel Graaf Bernstorff

Reeweg 1, tel. 0519-820050

www.bernstorff.nl

Hotel Van der Werff

Reeweg 2, tel. 0519-531203

www.hotelvanderwerff.nl

Hotel Brasserie Om de Noord

Langestreek 66, tel. 0519-700200

www.hotelomdenoord.nl

Restaurant Noorderlicht

Middenstreek 3, tel. 0519-346616

Restaurant Marina (jachthaven)

Reeweg 27, tel. 06-27860833

www.marinaschier.com

MUSEA

Rariteitenkabinet Gribus

In de receptie van It Aude Kolonyhûs aan de Badweg vind je de Gribusmannetjes die de afgelopen jaren op allerlei festivals in oude caravans hebben rondgereisd.

Ook kom je hier een draak op sterk water tegen. Deze is ooit door Martin Roemers, zoon van de vuurtorenwachter, vlakbij bij de vuurtoren is gevonden. Verder vind je hier de oude typemachine van Graaf von Bernstorff, geschonken door Auke Talsma, de kapiteinspet van Klaas Visser, blikseminslag, rariteiten van Stones fan en eilandgek Boudewijn Buch, de aorta van een potvis, de hele walvisvangst op de Willem Barentsz levendig in beeld gebracht en nog veel meer. Kom je verwonderen en verbazen!

Openingstijden: zaterdag, zondag en woensdag tussen 11:00 en 13:00 uur

www.itaudekolonyhus.nl

Bunkermuseum Schlei

Dit museum is gevestigd in de Seeburgbunker aan het einde van de Prins Bernhardweg (voor het strandpaviljoen de Marlijn naar links, bij het kanon). Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd vanuit deze bunker de radar informatie doorgeseind naar de vliegbasis Leeuwarden waar jagers van de Luftwaffe gestationeerd stonden. Het Bunkermuseum Schlei heeft nog twee bunkers opengesteld. De eerste is een kleine munitiebunker op de hoek bij het Westerhofpad. De tweede is de aggregaat bunker van de stelling Schlei en staat rechts voor de fietsenstalling aan het eind van de Prins Bernhardweg. Hierin o.a. een aggregaat dat er in de Tweede Wereldoorlog ook heeft gestaan. Bunkermuseum Schlei heeft verschillende voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog tentoonge-

steld in de theetuin van Hotel van der Werff, direct achter muziekkoppel het Beukenootje.

Het bunkermuseum wordt geëxploiteerd door de Stichting Bunkermuseum Schlei. De stichting heeft tot doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van goederen en kennis over de Tweede Wereldoorlog op het eiland Schiermonnikoog.

Openingstijden: Zondag en (t/m de kerstvakantie) woensdag van 13:00-16:00 uur.

Meer informatie: info@bunkermuseum-schlei.nl of bel 0519-531701

In het Koningshuis

In 1876 werd aan de Nieuwestreek een nieuwe Lagere School gebouwd, met ernaast een woning voor de hoofdonderwijzer. De school is in 1978 afgebroken om plaats te maken voor nieuwbouw van het gemeentehuis. In Het Koningshuis, genoemd naar de laatste bewoner, is door 't Heer en Feer een bescheiden expositie ingericht met elementen van verschillende aspecten uit de eilander cultuurhistorie. Er is een hoekje voor de strandpalen, een vitrine met

beschilderde kannen van Luitjen Elles, een kleine bibliotheek met boeken over het eiland, ingebonden Dorpsbodes en plakboeken van de schoolreisjes van Henk Koning, modellen van veerboten en informatie over de walvisvaart, de zeevaartschool, de eilander taal en Vredenhof. In een donker zaaltje draaien films uit het eilander verleden. Vrijwilligers leiden bezoekers rond, vertellen verhalen en beantwoorden vragen. Kijk op www.vvvschiermonnikoog.nl voor de openingstijden.

Schelpenmuseum PAAL14

Aan het Martjeland ligt Schelpenmuseum Paal 14, hier kun je schatten uit verschillende wereldzeeën als schelpen, barnsteen, botten, scheepswrakken en nog veel meer bewonderen. Het Schelpenmuseum heeft boekjes over de vogels, planten, schelpen, vlinders en paddenstoelen van Schiermonnikoog uitgegeven en er zijn originele souvenirs te koop zoals barnsteen van Schiermonnikoog en strandvondsten in lijstjes of op strandhout. Nieuwsgierig geworden? Kom langs om de schatten uit de zee te bewonderen en daarna zelf op pad te gaan!

Openingstijden: Alle dagen geopend tussen 14:00 - 17:00 en 20:00 - 22:00 uur
www.schelpenmuseum.nl en 0519-531663

Wist je dat...

je op het strand van Schiermonnikoog botten uit de ijstijd kunt vinden?

De winkel op Schiermonnikoog voor

U kunt bij ons ook pinnen.

- Souvenirs
- Eilandgidsen
- Wandelroutes
- Postzaken
- Kadootjes

Reeweg 5 tel. 0519-531233

ONTDEK DE WADDEN

met WandelZoekpagina

WandelZoekpagina

- dagwandelingen
- op alle waddeneilanden
- met uitgebreide routebeschrijvingen
- met gps-tracks
- met wandelkaarten
- ook beschikbaar in wandelapp

Download de app
VVV Schier!

ontdek
Schiermonnikoog!

ontdek alle voordelen ↗

WWW.WANDELZOEKPAGINA.NL

HISTORIE

't Heer en Feer

Cultuurhistorische Vereniging

De Vereniging stelt zich ten doel het opsporen, registreren en zo mogelijk zelf verzamelen, bewaren en onderhouden van het eilander erfgoed in de ruimste zin van het woord.

Zou je wel wat meer willen weten van de geschiedenis van us Lytje Pole? 't Heer en Feer komt drie keer per jaar met een tijdschrift waarin iedere keer weer bekende en minder bekende historische feiten worden uitgediept. Prachtig om te lezen en op zoek te gaan naar herken-

ning zoals de verschillende familiegeschiedenissen achter de voordeuren. In het Dorpshuis, gelegen dichtbij bij de witte watertoren, beschikt 't Heer en Feer over een archief. Op afspraak kun je daar documenten inzien. Stuur een berichtje naar archieff@theerenfeer.nl.

Koningshuis definitief voor 't Heer en Feer

In oktober 2019 heeft de gemeenteraad van Schiermonnikoog een besluit genomen waardoor de cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer voorgoed onderdak heeft in het Koningshuis. 't Heer en Feer is hoofdhuurder en het Koningshuis wordt gedeeld met Ouderenwerk en Schildersclub De Kwast. Het was de wens van het bestuur dat het Koningshuis een huis voor de gemeenschap zou worden.

Begin 2020 wordt het Koningshuis verbouwd en wordt de indeling enigszins aangepast. Belangrijk is dat de huise-lijke sfeer blijft bestaan. De gemeente heeft geld beschikbaar gesteld voor de verbouwing. Ook is subsidie van het Iepen Mienskipfûns verkregen.

't Heer en Feer probeert tijdelijk andere huisvesting te vinden voor de maanden van verbouwing. Als dat lukt, is dat te zien op de website van 't Heer en Feer.

Kijk voor openingstijden bij de ingang van het Koningshuis en op www.vvvschiermonnikoog.nl.

Dorpsomroeper

Ondanks dit tijdperk van snelle media als twitter en facebook, gaat er op het eiland nog steeds een dorpsomroeper rond om allerlei zaken van belang aan te kondigen.

Oud Schiermonnikoog op Facebook

Foto's vangen de tijd. Ze vertellen verhalen en herbergen herinneringen: oude geliefden of bekenden, een vervlogen jeugd of tijd, een favoriete plek. Dierbare foto's met een verhaal. Een verhaal dat velen kunnen aanvullen.

Op de facebook pagina Oud Schiermonnikoog vind je een steeds groter wordende verzameling van meer dan 7000 foto's van particulieren, belangeloos beschikbaar gesteld. Initiatiefneemster Heleen Faber beheert deze pagina met grote zorgvuldigheid. De groep telt nu al meer dan 2600 leden zowel op Schiermonnikoog als ver daarbuiten (de VS, Indonesië, Australië en Zuid-Afrika). Kom kijken en sluit je aan!

Twee prachtige vrouwen; Catharina Maria Reiding-Visser (1881-1970) en Remkje Visser-Carst (1871-1951) de rechter was boerin op Pathmos die even naar de overkant was gelopen voor een praatje, leunend op het hek. Je vraagt je af wat ze zo te bespreken hadden; het weer, zonen op zee? Foto en tekst: Jeannette Rutgers.

Bewegend beeld boeit!

Het filmarchief van de eilander cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer wordt vaak uitgebreid met nieuw materiaal. Dat is vooral te danken aan het werk van Dick Kool. Dick reisde als vaste cameraman voor de AVRO de hele wereld over. Na zijn pensioen ging hij met zijn vrouw Lina op Schiermonnikoog wonen. Vanaf de jaren '90 tot begin 2013 filmde Dick duizenden uren op het eiland. Hij legde niet alleen bijzondere gebeurtenissen vast, ook het dagelijkse leven van de eilanders en de natuur werden gefilmd. Zijn laatste film ging over het schaatsen op de Westerplas in januari 2013. Hij overleed dat jaar, 73 jaar oud. Dick leeft voort in de vele films die hij naliet.

Het Fries Film Archief (FFA) heeft 350 films van Dick Kool gedigitaliseerd. Deze films komen in het filmarchief

van 't Heer en Feer. Ook zijn ze online en in de filmzaal van het Koningshuis te zien. Laatst is een film over de aanleg van de waterleiding toegevoegd, de zevende film in de reeks. Hij is gemaakt door Sake van der Werff in 1950. Later heeft Dick Kool de film gemonteerd. In de film is te zien hoe de waterleiding in het dorp is aangelegd en watertoren werd omgebouwd.

De vlag van Schiermonnikoog

De eilander vlag is officieel bepaald door de gemeenteraad op 6 april 1949: "Zeven liggende banen met van boven naar onderen de volgende kleuren: rood, wit, blauw, groen, rood, wit en blauw". Hans IJsbrandy ontdekte in het gemeentearchief van Schiermonnikoog en bij de Hoge Raad van Adel stukken waarin staat dat de middelste, groene baan breder zou moeten zijn. In een artikel in het tijdschrift 'Vlag!' schrijft hij waar het is misgegaan met de groene baan. Dit artikel is te lezen in het Koningshuis en op de website van 't Heer en Feer. In het Koningshuis is een kleine tentoonstelling over de vlag te zien.

Taalroute gerenoveerd

In 2010 is op het eiland een taalroute aangelegd. Deze route bestaat uit 9 gedichten in de eilander taal. De gedichten staan op 8 stenen die verspreid rond het dorp liggen en 1 gedicht staat op het bushokje aan de Oosterreeweg. Door de taalroute blijft de eilander taal bewaard. De afgelopen jaren hebben de stenen te lijden gehad en is 't Heer en Feer in actie gekomen. In 2019 zijn de laatste 4 stenen opgeknapt. De taalroute ligt er nu weer mooi bij. Maar dat niet alleen, bij elk gedicht staat een QR-code. Door de QR-code te scannen krijg je de vertaling van het eilander gedicht en hoor je de eilander tekst. Op de website van 't Heer en Feer staat ook informatie over de maker van het gedicht.

Cultuur Historische Vereniging
't Heer en Feer
Schiermonnikoog

'T Heer en Feer
www.theerenfeer.nl

HULPDIENTEN OP SCHIERMONNIKOOG

KNRM

35 Vrijwilligers en 1 beroepsschipper waken over de wateren rondom het eiland. De reddingboten Koning Willem I, Edzard Jacob en de speciale truck zijn 24 uur per dag paraat.

www.knrm.nl/schiermonnikoog. Ook te volgen via Facebook en Twitter. Veerweg 5, tel. 06-51541970

Politie

Het team op Schiermonnikoog heeft naast de opsporings- en handhavingstaak van de politie ook een hulpverleningstaak bij rampen en ongevallen.

Voorstreek 28 tel. 0900-8844

Op de hoogte blijven? Volg de politie op [facebook.com/politieschiermonnikoog](https://www.facebook.com/politieschiermonnikoog).

GGB de Wadden

Het team van de Grootchalige Geneeskundige Bijstand (GGB) bestaat uit 10 personen, inclusief chauffeurs, en volgt maandelijks trainingen, gegeven door iemand van het RAV. Daarnaast is er 1 of 2 keer per jaar een multidisciplinaire oefening samen met ambulance, brandweer en het ondersteuningspeloton van de brandweer.

Ambulance

De Ambulancezorg beschikt over een continu bemande ambulance, plus een reserveambulance. Wanneer iemand met spoed naar het ziekenhuis moet, kan dit met een ambulance op de veerboot, met de reddingboot of met een helikopter. Deze keuze is afhankelijk van de urgentie, beschikbaarheid en weersomstandigheden.

Brandweer

De brandweer op Schiermonnikoog heeft zijn modern uitgeruste kazerne aan de Knuppeldam 8. Het brandweerteam heeft drie voertuigen en bestaat uit veertien vrijwilligers. Ook heeft Schiermonnikoog een zogenoemd ondersteuningspeloton, bestaande uit vijftien vrijwilligers. Voor brandbestrijding op de Waddenzee wordt samengewerkt met de KNRM.

EHBZ

Eerste Hulp Bij Zeezoogdieren en vogels

Gezonde zeehonden vluchten het water in als mensen of andere dieren ze verstoren.

Niet elke zeehond op het strand hoeft gered te worden!

Als je een zeehond ziet...

- houd afstand, geef het dier rust en ruimte
- houd kinderen uit de buurt en honden aan de lijn
- jaag het dier NIET het water in
- bij pups: kijk minstens een kwartier lang goed om u heen om te zien of de moeder op een afstandje haar jong in de gaten houdt

Is het dier verzwakt of verwond en bij twijfel kun je altijd bellen!

Als je een vogel in de problemen ziet....

Jonge vogels hebben onze hulp minder vaak nodig dan gedacht wordt. Soms zitten ze op de grond omdat ze nog niet goed kunnen vliegen. Zet het vogeltje in dat geval hoger. Een tijdje de jonge vogel goed observeren en besluiten of hulp echt nodig is. Ouders zijn meestal in de buurt.

Het is niet verstandig een zieke roofvogel of zeezoogdier zelf op te pakken, coördinator Talsma komt indien nodig het dier ophalen. Zeehonden die weer beter zijn, worden later teruggebracht naar het eiland om in hun eigen leefgebied vrijgelaten te worden. Kijk in de Lytje Pole Agenda of hier een datum voor gepland is.

Informatie over preventie tekenbeten

Als je je in de natuur begeeft loop je risico teken op te lopen. Ook hond en kat kunnen ze mee in huis brengen. Dus wees voorzichtig en controleer jezelf en je kinderen b.v. onder de douche op 'kleine zwarte spinnetjes'. Heb je een tekenbeet, dan zwelt het achterlijf van de teek op. Als je hem goed verwijdert met een tekenpincet of een tekenpas binnen 24 uur is er geen probleem. Maar zit de teek er langer dan 24 uur kun je om een korte antibioticakuur vragen aan de huisarts om problemen te voorkomen. Blijf altijd de plek in de gaten houden en blijf bij niet te verklaren klachten aan een tekenbeet denken. Raadpleeg ook uw huisarts bij een rode verkleuring van de huid ter grootte van een 2 euromunt.

Contactgegevens:

Coördinator Schiermonnikoog
Dhr. T. Talsma, tel. 06-10761812
Bij geen gehoor:
Zeehondencentrum Pieterburen
tel. 0595-526526
Voor roofvogels en uilen:
Dhr. C. van der Wal
Zevenhuizen 5, tel. 06-45249932

ETEN & DRINKEN

Restaurant Noderstraun

Badweg 32, tel. 0519-531940
www.restaurantnoderstraun.nl

Restaurant/ijsalon Ambrosijn

Langestreek 13, tel. 0519-720261
www.ambrosijn.nl

Restaurant/pizzeria De Ware Jakob

Langestreek 46, tel. 0519-531687
www.dewarejakob.nl

Schiermonnikoger Vishandel

Noorderstreek 38, tel. 0519-531743
www.schiermonnikogervishandel.nl

Strandhotel Schiermonnikoog

Badweg 117 tel. 06-54646008
www.hotelschiermonnikoog.eu

Strandpaviljoen de Marlijn

Prins Bernhardweg 2, tel. 0519-531397
www.demarlijn.com

VERHUUR

Fietsenverhuur Schiermonnikoog

Middenstreek 10 en Badweg 6
tel. 0519-531104 / 06-23354618
www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Fietsenverhuur Soepboer & Schierfiets

Paaslandweg 1 en Noorderstreek 32
tel. 0519-531636
www.fietsenverhuurschiermonnikoog.com

Kindermeubilair

Fam. A. Holwerda
Reddingsweg 38
tel. 0519-531754 / 06-57040314 (vooraf reserveren)

Speluitleen

Langestreek Om de Noord 34
tel. 0519-531016 / 06-29398251
www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Linnenverhuur Schiermonnikoog

Langestreek Om de Noord 34
tel. 0519-531016 / 06-52608105
www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Schierlinnen

tel. 06-12896892
www.schierlinnen.nl

SCHOONMAAK

Schoonmaakbedrijf Schierglas

tel. 06-12896892
www.schierglas.nl

ACTIVITEITENSTRAND

AtelierSchier

www.atelieschier.com

KiteMobile

www.kitemobile.nl

Reactief Buitensport

www.reactief-buitensport.nl

SurfClub Schiermonnikoog

omejos@gmail.com

Thijs' vliegerparadijs

www.thijsvliegerparadijs.nl

Strandpaviljoen Paal 3

www.paviljoenpaal3.nl

Yoga aan Zee

www.yogaopschiermonnikoog.nl

Eilandpost -en meer- in strijd tegen waterzooi!

Lekker uitwaaien op het strand van Schiermonnikoog met de voeten in het zand en het geluid van de branding. Vakantie!

Dat plaatje werd wreed verstoord op 2 januari 2019 toen containers overboord sloegen en ons prachtige strand overspoeld werd met zooi.

Plastic speelgoed, schoenen, huisraad, overall plastic. Natuurlijk is veel opgeruimd en wat is blijven liggen zien we niet meer. Onder het zand of op de bodem van de Noordzee, klaar voor verdere afbrokkeling tot kleine stukjes: plastic soep. Waterzooi is een initiatief van eilanders en eilandgasten om aandacht te geven aan de stille milieuramp die de plastic soep vormt. Dat zie je terug in de in kunst gegoten gedichten van eilander kinderen, te lezen op de Ansichtkaarten van Waterzooi, in vakantiehuisjes die voorzien zijn van een 100% plastic vrije huishoudkit, een filmavond en een mobiele expositie van aangespoelde zooi. Je kunt op verschillende manieren meedoen met Waterzooi. Stuur de Ansichtkaarten de wereld in, ruim strandvondsten op in de jutbakken, ga bewust om met plastic, bezoek de filmavond en onze expositie. Je redt een klein stukje van ons mooie eiland en jezelf! De Ansichtkaarten zijn als setje te koop bij de deelnemende kunstenaars van SJain. De opbrengst komt volledig ten goede aan onze activiteiten.

Like ook onze facebook pagina

WaterzooiopSchiermonnikoog

De plastic soep
dat is heel veel helaas
help ons mee
en spring maar mee!
dan wordt ons eiland
schoon
Wietse & Simon

NAAR HET STRAND

Reactief Buitensport in de winter

Hoewel je bij het strand misschien vooral denkt aan de zomer wanneer je lekker op een handdoekje kunt liggen en je je laaft aan de warme zonnestralen, is juist de winter ook een prachtig seizoen om naar het strand te gaan! De wind in de haren en uitwaaien maar. Guur, koud en nat, ja het hoort allemaal bij de Nederlandse winter, maar daar kun je je op kleden, toch?

Ook in de winter biedt Jan Bert Arends, met zijn Buitensportbedrijf Reactief een gevarieerd aanbod aan op ons brede Noordzeestrand. In de Kerstvakantie, maar ook daarbuiten kun je bij hem boogschieten, blokarten, vliegeren, powerkiten of een potje strandgolf spelen. Met de leus

'Winter op Schiermonnikoog, niets te doen? Heus wel!' biedt Reactief Buitensport in de winterperiode deze genoemde buitensport onderdelen aan vanuit zijn trailer. Reactief Buitensport heeft al vele jaren ervaring op het eiland en is dan ook

een begrip als het gaat om bedrijfsuitjes, teambuilding, schoolreisjes en familie- of vriendendagen. Zin gekregen in een winterse activiteit op het strand?

Kijk op www.vvvschiermonnikoog.nl voor meer informatie en mogelijkheden.

(Te) gulzige zeesterren op het strand

Vooral na harde wind kun je op het strand van Schiermonnikoog zeesterren vinden. Door de zee-stroming worden ze meegenomen naar het strand en worden daar verorberd door meeuwen of verdwijnen langzaam onder het stuivende zand. Er zijn 4 verschillende soorten te vinden: de gewone zeester, de kamster, de slangster en de brokkelster.

De gewone zeester is de meest algemene. Ze hebben allemaal kleine puntjes op hun huid en zijn oranjebruin tot paars van kleur. De kamster is platter en heeft een harde gladde huid en is vaak licht- tot donkerroze van kleur. Slangsterren hebben een ronde schijf als lichaam, met daaraan 5 rolronde armen, die met kleine schubjes zijn bedekt. Brokkelsterren zien eruit als slang-

sterren, maar dan met allemaal uitstaande stekeltjes aan de armen. Gewone zeesterren eten graag mossels en andere schelpdieren. Ze trekken met de zuigvoetjes aan de onderkant van hun armen de schelphelften uit elkaar en duwen dan hun maag via de mond naar buiten, zodat ze het weekdier in de mossel kunnen verteren.

Kamsterren eten ook schelpdieren. Ze doen dat op een andere manier: ze stulpen hun maag naar buiten en trekken daarna hun maag, met de gevangen schelp erin, naar binnen. Daar verteren ze het weekdier in de schelp en werken de lege schelpen weer naar buiten. Soms is de schelp echter een beetje te groot voor de kamster. Dan lukt het niet meer om de lege schelpen naar buiten te werken. De maag en andere weefsels beschadigen dan meestal en de kamster sterft. Zulke gulzige kamsterren kun je soms ook vinden op het strand.

Slangsterren en brokkelsterren eten kleine plantaardige en dierlijke deeltjes van de zeebodem.

Meer weten over zeesterren en andere strandvondsten? Kom dan langs in Schelpenmuseum Paal 14.

In Haun fol Saun

Wat biint ús tach oon dat lytj stok greeuwn?

Wu fúeren wal de hele wereld reeuwn
maar wezzen der wier hanne dreeuwn.

en sachten der ús ankergreeuwn.

Wy dwiilen der as ben al reeuwn
en hewwe 'n bulte wille feeuwn.

Dat ôles is sò by ús bleeuwn
en stevich yn ús hertsen schreeuwn.

Wat biint ús oon dat lytj stok laun?

Ach, it minste is ús al in bjaun,
af is 't aik maar fan dún af straun
- in haun fol saun...

Wat bindt ons aan dat kleine stukje grond?

Wij voeren wel de wereld rond
maar zijn daar weer naartoe
gedreven
en zochten daar onze ankergrond.
Wij zwierven er als kinderen al rond
en hebben er een hoop plezier
gevonden.

Dat alles is ons bijgebleven
en stevig in onze harten geschreven.
Wat bindt ons aan dit kleine stuk
land?

Het minste is ons al een band
al is 't ook maar van duin of strand
- een hand vol zand...

Gedicht van Jacob Fenenga

ONTSPANNING

Zelfpluktuin

In 'de Tuin naast de Branding' telen wij groente, (klein-) fruit en bloemen. Duurzaam, lokaal en zonder chemische bestrijdingsmiddelen of kunstmest. Zaden en plantgoed zijn zoveel mogelijk biologisch aangekocht. Zolang er bloemen en groente op de tuin zijn, kun je komen oogsten of gewoon komen genieten van de rust en stilte op de pluktuin. Als de winterrust begint, gaan wij klussen doen en ons voorbereiden op volgend jaar.

Krijg je zin om daarbij te helpen? Er is altijd iets te doen. Je bent van harte welkom om eens te komen kijken. De Tuin naast de Branding is open zolang er bloemen en groente zijn te

oogsten. Dit is sterk afhankelijk van het weer. Je vindt de pluktuin aan de Heereweg 2h op het perceel ten oosten van boerderij de Branding. Meer informatie: tel. 06-57967397
Kijk op www.detuinnaastdebranding.nl voor actuele informatie.

Schierzeep

In 2018 besloten het Strandresort Schier en de Koningskaars om hun plastic waste te verminderen en Werfzeep te vragen biologische gas-tenzeepjes te ontwikkelen. In de zeep zijn kruiden van het eiland verwerkt: watermunt uit de duinvalleien en veldsalie van Kwekerij De wilde Akelei. Schierzeep is biologisch, handgemaakt, vegan, vrij van palmolie, plastics of chemische middelen en proefdiervrij. Schierzeep is verkrijgbaar bij de resorts, het VVV, Kwekerij De wilde Akelei, het Bezoekerscentrum en Kleur aan Zee.

Bioscoop

Gezellig een avondje uit? Hou dan de agenda op www.vvvschiermonnikoog.nl in de gaten want in het Dorpshuis vertoont de eilander bioscoop regelmatig recente en premièrefilms op groot scherm. Voor jong en oud is altijd wel een geschikte film te vinden: comedy-, drama- of familiefilms. Daarnaast worden regelmatig themafilms gedraaid.

Bibliotheek

Kom naar de bieb wanneer je een krantje wilt lezen, een mooie roman wilt lenen, iets op internet op wilt zoeken of een speciaal boek over Schiermonnikoog of de Wadden wilt halen. Er zijn computers beschikbaar, een grote leestafel alsmede koffie en thee. Ook keuze uit duizenden E-books en luisterboeken. Regelmatig worden er lezingen en workshops georganiseerd.

Meer informatie in de gratis Lytje Pole Agenda en op www.vvvschiermonnikoog.nl

Schoonheidssalon Beau Visage

Midden in het dorp aan de Middenstreek vind je de schoonheidssalon van Greetje Smilda. Voor vele eilanders en badgasten een vertrouwd adres als het aankomt op jezelf even lekker verwennen. In december kun je nog terecht voor een speciale behandeling om te relaxen en je voor te bereiden op de gure wind en kou. Deze behandeling is speciaal voor mensen met een gevoelige, droge huid. In het voorjaar biedt Greetje een heerlijke behandeling die erop gericht is om de grauwe wintersluiser te laten verdwijnen. Ook kan je in de salonnatuurlijk terecht voor een 'gewone' gezichtsbehandeling. Een schouder- en nekmassage of een opfrisbeurt voor je handen en nagels. Beau Visage werkt met natuurlijke producten die Aloë vera als basis ingrediënt bevatten (Deynique). Meer weten of een gratis huidanalyse en advies? Zoek de salon op Facebook.

Yoga

Het gehele jaar kan je meedoen met yoga op Schiermonnikoog. In de drukte van alledag zorgt yoga ervoor dat je veerkrachtig wordt en weer in balans raakt, lichaam en geest komen tot rust. Wat vast zit in je lijf of hoofd kan weer gaan stromen, de geest wordt stil en helder. Even een uurtje voor jezelf. Bij mooi weer buiten anders wordt er Hatha Yoga gegeven in het gymzaaltje van de basisschool. Doe een keer mee!

Anita's Styling Hair & Beauty

Anita Bruining en haar medewerkers Martsje Faber en Marije Visser heten je van harte welkom in de salon. Zij hebben alle tijd en aandacht voor jouw wensen. Sinds kort heeft Anita er ook schoonheidssalon bij en kun je terecht voor diverse behandelingen. Heb je een vraag over een behandeling of heb je zin in een ander kapsel? Je bent op het juiste adres voor een persoonlijk advies. Een goed product afleveren en mensen met een goed gevoel de deur uit te laten gaan is iets wat Anita hoog in het vaandel heeft staan. Daarnaast vinden zij trainingen die geregeld gepland staan erg belangrijk om zo op de hoogte te blijven van de laatste trends.

Wijn op 't Oog

Sommelier Eelke van der Heide neemt je tijdens een workshop en proeverij mee in de wereld van wijn. Hij volgde de Academie voor Gastronomie van smaakprofessor dr. Peter Klosse en deed ervaring op bij verschillende gerenommeerde restaurants op Michelinster-niveau, waaronder Landgoed Lauswolt in Beetsterzwaag. Deze heerlijke én leerzame wijnworkshop met het proeven van diverse wijnen met wijn-spijs-combinaties wil je niet missen en is een leuke, gezellige en slimme manier om meer over wijn te leren.

Meer informatie: www.vvvschiermonnikoog.nl

Geen ingewikkelde houdingen, het gaat om lekker bewegen en plezier. Meer informatie vind je op www.vvvschiermonnikoog.nl

WELLNESS & GEZONDHEID

Wandelcoach

tel. 06-55194761

Lotus Massage

tel. 06-13551226.

Schoonheidssalon Beau Visage

tel. 06-46304292

Voetenkracht

tel. 06-16810646

Massing Massage

tel. 06-12952887

Pedicure/manicure

tel. 06-30962569

MindandBodywork

tel. 06-53616833

Anita's Styling Hair & Beauty

tel. 06-11725773

BOEKENRUBRIEK

De tijd van toen Schiermonnikoog in de jaren 60 en 70

Bouke Henstra heeft als correspondent van een viertal dagbladen en twee regionale omroepen vanaf de jaren '60 tot ver in deze eeuw foto's genomen op Schiermonnikoog. Foto's van mensen, gebouwen, de natuur en talloze gebeurtenissen. Een deel van zijn beeldarchief is verzameld in 'De tijd van toen'. In 5 hoofdstukken, elk met een korte inleiding, komen grotendeels beelden uit de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw voorbij. Verder staan er drie persoonlijke verhalen in van mensen die Bouke dierbaar zijn. Hans en Wim Anker, als kinderen van burgemeester Anker hebben zij op Schiermonnikoog gewoond. Cherry Duyns, documentaire filmmaker, maar vóór alles verhalenverteller en frequent bezoeker van het eiland. Tenslotte Ineke van Gent, huidig burgemeester van Schiermonnikoog. Allen schrijven met passie over het eiland dat bij ieder van hen een speciaal plekje in het hart heeft.

'De tijd van toen' is een feest der herkenning voor de regelmatige bezoeker die al heel wat jaren naar Schiermonnikoog komt. Maar ook als je Schier pas net kent, is het een mooi boek om te bekijken en geeft het een goed beeld van de veranderingen op Schiermonnikoog. Het eiland waar de tijd soms stil lijkt te staan, maar stiekem toch is veranderd in de loop der jaren. 'De tijd van toen' is verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken aan de Middenstreek.

De tijd van toen
Schiermonnikoog
in de jaren '60 en '70
Bouke Henstra

GEMEENTE SCHIERMONNIKOOG

Gemeentehuis

Het oudste deel van het gemeentehuis aan de Nieuwestreek werd gebouwd in 1857. Toen het gemeentehuis later wit werd geschilderd, kreeg het de bijnaam 'het Witte Huis'. In het Witte Huis bevinden zich de raadzaal annex trouwzaal en twee vergaderkamers.

In 2006 is de nieuwe kantoorvleugel van het gemeentehuis gebouwd, waarin zich het kantoorgedeelte en archief bevinden. Voor 1857 vergaderde men in het café van het voormalige recht-, raad- en posthuis van het eiland, op de plaats waar nu Hotel van der Werff is gevestigd.

Houd rekening met elkaar

Tussen de strandovergangen Badweg (oostelijk van strandpaviljoen Paal 3) en strandpaal 5 (westelijk van strandovergang Jacobspad) is het toegestaan om onder andere te vliegeren, kitesurfen en strandzeilen. Vliegeraars: gebruik bij voorkeur een vlieger die geen overbodig geluid maakt, kijk goed uit en zorg ervoor dat u ruim afstand houdt van mensen en dieren. Komt de huifkar in de buurt of zijn er ruiters? Neem dan uw vlieger even in (niet neerhalen).

Wandelaars en overige strandgebruikers: het activiteitenstrand op Schiermonnikoog is relatief klein. Omdat dit stuk strand is aangewezen voor het uitvoeren van deze activiteiten moet u zich er dus van bewust zijn dat er snelle voertuigen voorbij kunnen komen.

Houd daarmee rekening, zeker met kleine kinderen en loslopende honden. Vanzelfsprekend houden de vliegeraars rekening met u, maar mocht u behoefte hebben aan meer rustig recreëren raden wij aan een ander stuk strand te kiezen.

Drones

Op Schiermonnikoog hebben we liever niet dat u met een drone vliegt. Drones passen niet in het natuurgebied en zij verstoren de rust die wij en onze gasten waarderen. Daarnaast is het verstoren (laten opvliegen) van vogels en andere dieren strafbaar. Ook mag u niet vliegen in de no-fly zone, die een groot deel van Schiermonnikoog beslaat. Vliegt u toch met een drone? Houd u dan aan de regels.

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Schiermonnikoog bestaat uit negen leden, afkomstig van de drie plaatselijke partijen: Samen voor Schiermonnikoog, Ons Belang en Schiermonnikoogs Belang. Het college wordt gevormd door de burgemeester en twee wethouders.

Strandvonder

In alle aan zee grenzende gemeenten wordt het beheer van de strandvonderij uitgeoefend door de burgemeester. U kunt uw vondsten melden bij de politie.

Strandrolstoel

Ook minder validen kunnen optimaal van het eiland genieten. De gemeente stelt gratis speciale strandrolstoelen beschikbaar, te vinden bij strandhotel Noderstraun aan de Badweg en strandpaviljoen De Marlijn aan de Prins Bernhardweg.

Afval

In elke wijk staat een huisvuilcontainer. Hier kunt u groente- en fruitafval, kunststoffen, drankenkartons en metalen in deponeren. Afvalinzamelaar Omrin scheidt dit afval achteraf. De vuilcontainers opent u met een speciale sleutelhanger.

Glas kunt u op meerdere plekken kwijt in glasbakken. Het oud papier wordt iedere eerste woensdagavond van de maand verzameld. Grof huishoudelijk afval kunt u digitaal bij de gemeente aanmelden. Klein chemisch afval wordt viermaal per jaar opgehaald. Bij de inzamelbak in de supermarkt kunt u kleding, batterijen, spaarlampen e.d. kwijt. Helpt u mee Schiermonnikoog schoon te houden?

Ja, wij willen trouwen... op Schiermonnikoog!

Wilt u trouwen op het kleinste bewoonde Waddeneiland van Nederland? Dat kan! Hier kunt u een onvergetelijke huwelijksdag beleven op een van de breedste stranden van Europa. De sfeervolle trouwlocaties dragen bij aan een unieke, intieme sfeer met volop gelegenheid om de ongerepte schoonheid en rust van het eiland te beleven.

Voordat u gaat trouwen moet u een aantal formele zaken regelen. De gemeente Schiermonnikoog is u hierbij graag van dienst. Via onze website www.schiermonnikoog.nl geven wij u zoveel mogelijk informatie om u voor te bereiden op uw huwelijk.

monnikoog.nl geven wij u zoveel mogelijk informatie om u voor te bereiden op uw huwelijk.

Fairtrade Schiermonnikoog

De landelijke jury van de Fairtrade campagne is lovend over het aantal horecagelegenheden op Schiermonnikoog die Fairtrade producten aanbieden. Ook diverse winkels en verenigingen doen mee zodat we met recht kunnen spreken over 'Fairtrade Schiermonnikoog'.

Honden

Op het eiland is een aantal routes uitgezet waar u uw hond onaangeliend kunt uitlaten. Deze routes zijn met borden aangegeven (roze lijn op de kaart).

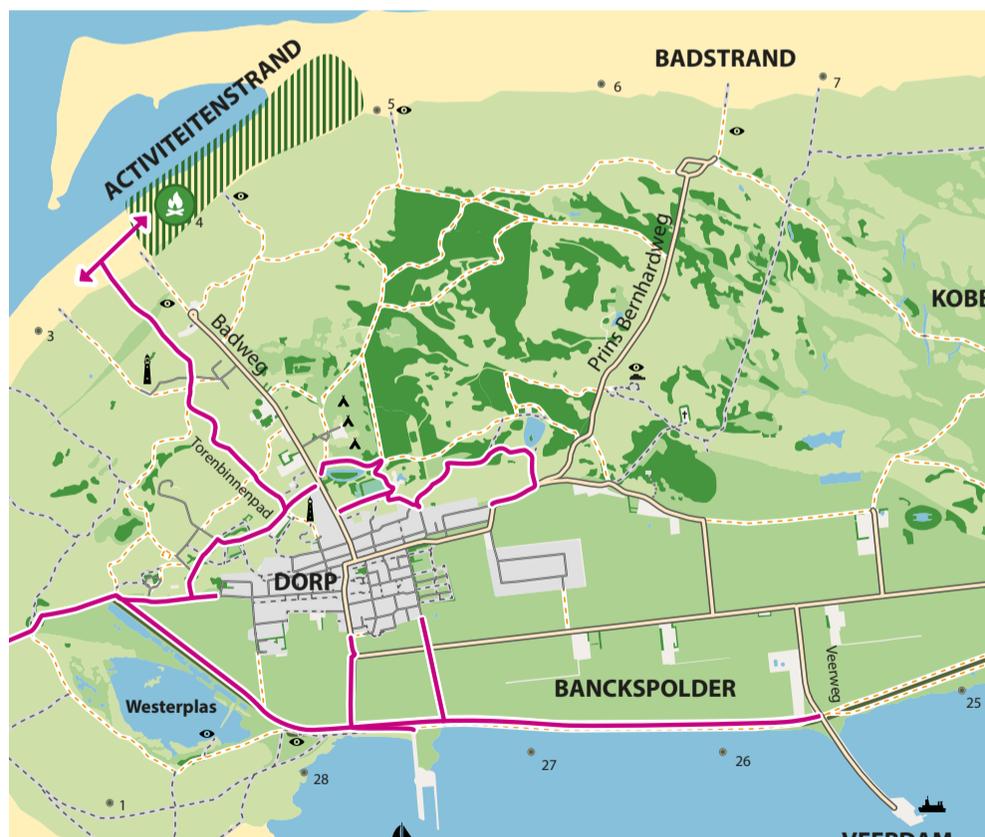
Op de rest van het eiland moeten honden aan de lijn.

Op Schiermonnikoog geldt een opruimplicht. Dit wil zeggen dat de begeleider van de hond verplicht is de uitwerpselen van de hond direct op te ruimen.

Dit geldt voor de gehele bebouwde kom, kinderspeelplaatsen en de paden en wegen buiten de bebouwde kom.

Op diverse plekken in het dorp staan Depodogs met gratis opruimzakjes.

De gebruikte zakjes gooit u in de afvalbakken, die overal in en buiten het dorp staan.

Iets kwijt of gevonden?

Op de website www.verlorenofgevonden.nl kunt u alle gevonden en verloren voorwerpen raadplegen en een voorwerp registreren als verloren of als gevonden. Ga naar de Publieksbalie van het gemeentehuis voor meer informatie en/of het aanmelden van een gevonden of verloren voorwerp.

Gemeentehuis
Nieuwestreek 5
Postbus 20,
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-535050
www.schiermonnikoog.nl
postbus20@schiermonnikoog.nl
Op werkdagen geopend
van 8:30 tot 12:00 uur.

KERKNIEUWS

Protestantse Gemeente

De Protestantse Gemeente Schiermonnikoog is in 2006 ontstaan uit het samengaan van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk.

De gemeente heeft een eigen predikant, ds. Van Rijswijk. Elke zondagochtend om 10:00 uur kunt u een kerkdienst bijwonen. In het hoogseizoen is er kinderopas en kinderveerdienst. En op iedere eerste zondag van de maand is er 'koffiedrinken' na de dienst, een mooie gelegenheid om elkaar te groeten en ontmoeten.

De kerkdiensten worden in de regel gehouden in de Got Tjark en in de maanden juli en augustus in het Cultureel Ontmoetingscentrum Schiermonnikoog (COS) aan de Langestreek, omdat deze voormalig gereformeerde kerk meer plaatsen biedt. De data en locatie van alle diensten vindt u op de publicatieborden bij de Got Tjark.

Ds. N.J. van Rijswijk
tel. 0519-531269
n.vanrijswijk@knid.nl

De Sint Egbert Kapel

Aan de Badweg op Schiermonnikoog staat het meest noordelijke kerkje van Nederland: de Sint Egbert Kapel. In januari en februari is de kapel gesloten. Alle andere maanden van het jaar is er op zondag om 10:30 uur een viering. Op het publicatiebord voor de kerk vindt u een rooster met diensten en voorgangers.

Ruim 100 jaar staat de kapel hier al. In het midden van de vorige eeuw was het de kapel die hoorde bij het koloniehuis ernaast. Uit die periode stamt ook de

kruisweg, gemaakt door Zr Martina OCD in de Karmel in Drachten. Bijzonder vanwege de afbeelding van kinderen op elk van de 14 paneeltjes.

De vieringen in de kapel zijn laagdrempelig en eenvoudig. U bent van harte uitgenodigd om mee te vieren. De voorgangers zijn allen vrijwilligers: paters, priesters, pastoraal werkers/werksters en komen uit heel Nederland.

Verdere informatie vindt u op www.sintegbertkapel.nl

Klooster Schiermonnikoog

De monniken zijn begin 2019 verhuisd naar hun nieuwe klooster (voormalig herberg Rijsbergen).

Ze gaan eerst een periode proef-wonen om te kijken of de plannen die eerder gemaakt zijn ook echt uitvoerbaar zijn. De eerste maanden willen de monniken het huis graag eigen maken en zullen dan ook nog geen gasten en bezoekers ontvangen.

De monniken hopen zo gauw als mogelijk weer te beginnen met de vertrouwde diensten in de kapel. In volgende edities van deze krant valt meer te lezen over de openingstijden, diensten en de nieuwe inrichting van het klooster.

Op www.kloosterschiermonnikoog.nl is de meest actuele informatie terug te vinden.

HOOG & LAAG WATER

01-01-2020	01:55	HW	117
01-01-2020	08:06	LW	-106
01-01-2020	14:14	HW	76
01-01-2020	20:10	LW	-107
02-01-2020	02:35	HW	111
02-01-2020	08:46	LW	-99
02-01-2020	14:59	HW	72
02-01-2020	20:46	LW	-100
03-01-2020	03:09	HW	105
03-01-2020	09:26	LW	-92
03-01-2020	15:40	HW	70
03-01-2020	21:30	LW	-93
04-01-2020	04:00	HW	99
04-01-2020	10:16	LW	-87
04-01-2020	16:38	HW	68
04-01-2020	22:24	LW	-85
05-01-2020	04:59	HW	94
05-01-2020	11:05	LW	-85
05-01-2020	17:54	HW	71
05-01-2020	23:25	LW	-80
06-01-2020	06:05	HW	94
06-01-2020	12:15	LW	-88
06-01-2020	19:00	HW	79
07-01-2020	00:46	LW	-84
07-01-2020	07:18	HW	98
07-01-2020	13:26	LW	-98
07-01-2020	20:00	HW	92
08-01-2020	01:50	LW	-96
08-01-2020	08:15	HW	106
08-01-2020	14:20	LW	-110
08-01-2020	20:55	HW	105
09-01-2020	02:50	LW	-109
09-01-2020	09:15	HW	112
09-01-2020	15:16	LW	-118
09-01-2020	21:46	HW	115
10-01-2020	03:46	LW	-118
10-01-2020	10:06	HW	116
10-01-2020	16:00	LW	-123
10-01-2020	22:25	HW	123
11-01-2020	04:36	LW	-125
11-01-2020	10:54	HW	116
11-01-2020	16:50	LW	-125
11-01-2020	23:11	HW	128
12-01-2020	05:26	LW	-130
12-01-2020	11:35	HW	113
12-01-2020	17:36	LW	-125
12-01-2020	23:52	HW	131
13-01-2020	06:15	LW	-134
13-01-2020	12:34	HW	109
13-01-2020	18:21	LW	-126
14-01-2020	00:36	HW	134
14-01-2020	07:05	LW	-136
14-01-2020	13:16	HW	105
14-01-2020	19:06	LW	-126
15-01-2020	01:23	HW	135
15-01-2020	07:46	LW	-137
15-01-2020	14:06	HW	100
16-01-2020	02:06	HW	134
16-01-2020	08:36	LW	-134
16-01-2020	14:50	HW	95
16-01-2020	20:36	LW	-123
17-01-2020	02:55	HW	129
17-01-2020	09:18	LW	-129
17-01-2020	15:46	HW	88
17-01-2020	21:26	LW	-117
18-01-2020	03:45	HW	121
18-01-2020	10:06	LW	-120
18-01-2020	16:25	HW	82
18-01-2020	22:20	LW	-110
19-01-2020	04:50	HW	111
19-01-2020	11:05	LW	-111
19-01-2020	17:27	HW	79
19-01-2020	23:26	LW	-103
20-01-2020	05:58	HW	103
20-01-2020	12:06	LW	-105
20-01-2020	18:45	HW	82
21-01-2020	00:40	LW	-102
21-01-2020	07:15	HW	100
21-01-2020	13:14	LW	-105
21-01-2020	19:55	HW	91
22-01-2020	01:45	LW	-108
22-01-2020	08:25	HW	102
22-01-2020	14:26	LW	-110
22-01-2020	20:55	HW	103

23-01-2020	02:57	LW	-118
23-01-2020	09:25	HW	105
23-01-2020	15:26	LW	-116
23-01-2020	21:45	HW	114
24-01-2020	04:05	LW	-127
24-01-2020	10:15	HW	105
24-01-2020	16:21	LW	-121
24-01-2020	22:36	HW	121
25-01-2020	04:55	LW	-131
25-01-2020	11:05	HW	102
25-01-2020	17:05	LW	-122
25-01-2020	23:11	HW	125
26-01-2020	05:36	LW	-131
26-01-2020	11:45	HW	97
26-01-2020	17:45	LW	-122
26-01-2020	23:45	HW	126
27-01-2020	06:10	LW	-129
27-01-2020	12:15	HW	92
27-01-2020	18:15	LW	-124
28-01-2020	00:15	HW	125
28-01-2020	06:45	LW	-127
28-01-2020	12:50	HW	88
28-01-2020	18:41	LW	-127
29-01-2020	00:55	HW	123
29-01-2020	07:12	LW	-125

10-02-2020	23:40	HW	134
11-02-2020	06:07	LW	-150
11-02-2020	12:16	HW	110
11-02-2020	18:18	LW	-141
12-02-2020	00:21	HW	138
12-02-2020	06:55	LW	-155
12-02-2020	13:01	HW	109
12-02-2020	19:01	LW	-146
13-02-2020	01:06	HW	139
13-02-2020	07:36	LW	-155
13-02-2020	13:45	HW	105
13-02-2020	19:45	LW	-147
14-02-2020	01:56	HW	136
14-02-2020	08:13	LW	-151
14-02-2020	14:25	HW	100
14-02-2020	20:26	LW	-144
15-02-2020	02:35	HW	128
15-02-2020	08:57	LW	-140
15-02-2020	15:10	HW	93
15-02-2020	21:06	LW	-136
16-02-2020	03:26	HW	116
16-02-2020	09:36	LW	-126
16-02-2020	15:55	HW	85
16-02-2020	21:55	LW	-124
17-02-2020	04:15	HW	101

29-02-2020	19:45	LW	-138
01-03-2020	01:55	HW	105
01-03-2020	08:02	LW	-128
01-03-2020	14:05	HW	86
01-03-2020	20:16	LW	-134
02-03-2020	02:25	HW	98
02-03-2020	08:36	LW	-124
02-03-2020	14:39	HW	83
02-03-2020	20:56	LW	-128
03-03-2020	03:05	HW	90
03-03-2020	09:20	LW	-116
03-03-2020	15:20	HW	79
03-03-2020	21:46	LW	-116
04-03-2020	04:09	HW	80
04-03-2020	10:20	LW	-102
04-03-2020	16:28	HW	74
04-03-2020	22:55	LW	-103
05-03-2020	05:28	HW	74
05-03-2020	11:46	LW	-92
05-03-2020	18:14	HW	77
06-03-2020	00:36	LW	-101
06-03-2020	07:15	HW	80
06-03-2020	13:16	LW	-98
06-03-2020	19:50	HW	91
07-03-2020	01:56	LW	-116

19-03-2020	18:50	HW	83
20-03-2020	01:22	LW	-109
20-03-2020	08:01	HW	73
20-03-2020	13:45	LW	-102
20-03-2020	20:15	HW	97
21-03-2020	02:30	LW	-127
21-03-2020	09:06	HW	85
21-03-2020	14:55	LW	-119
21-03-2020	21:15	HW	109
22-03-2020	03:26	LW	-140
22-03-2020	09:55	HW	91
22-03-2020	15:45	LW	-130
22-03-2020	22:00	HW	115
23-03-2020	04:10	LW	-145
23-03-2020	10:35	HW	92
23-03-2020	16:25	LW	-134
23-03-2020	22:30	HW	116
24-03-2020	04:55	LW	-143
24-03-2020	11:00	HW	92
24-03-2020	16:56	LW	-136
24-03-2020	23:06	HW	116
25-03-2020	05:21	LW	-142
25-03-2020	11:32	HW	94
25-03-2020	17:26	LW	-140
25-03-2020	23:36	HW	117
26-03-2020	05:50	LW	-143
26-03-2020	11:55	HW	99
26-03-2020	17:56	LW	-145
27-03-2020	00:06	HW	117
27-03-2020	06:16	LW	-144
27-03-2020	12:33	HW	100
27-03-2020	18:26	LW	-148
28-03-2020	00:39	HW	112
28-03-2020	06:45	LW	-143
28-03-2020	12:55	HW	98
28-03-2020	18:50	LW	-148
29-03-2020	01:05	HW	105
29-03-2020	08:08	LW	-140
29-03-2020	14:19	HW	94
29-03-2020	20:16	LW	-145
30-03-2020	02:30	HW	98
30-03-2020	08:32	LW	-137
30-03-2020	14:48	HW	90
30-03-2020	20:50	LW	-143
31-03-2020	03:05	HW	90
31-03-2020	09:08	LW	-133
31-03-2020	15:20	HW	87
31-03-2020	21:30	LW	-138
01-04-2020	03:45	HW	81
01-04-2020	09:50	LW	-124
01-04-2020	16:05	HW	83
01-04-2020	22:20	LW	-127
02-04-2020	04:44	HW	71
02-04-2020	10:46	LW	-108
02-04-2020	17:07	HW	78
02-04-2020	23:30	LW	-113
03-04-2020	06:18	HW	65
03-04-2020	12:05	LW	-94
03-04-2020	18:44	HW	80
04-04-2020	01:06	LW	-110
04-04-2020	07:55	HW	72
04-04-2020	13:46	LW	-98
04-04-2020	20:21	HW	92
05-04-2020	02:30	LW	-126
05-04-2020	09:08	HW	84
05-04-2020	15:00	LW	-115
05-04-2020	21:15	HW	107
06-04-2020	03:36	LW	-143
06-04-2020	10:05	HW	95
06-04-2020	16:01	LW	-130
06-04-2020	22:15	HW	119
07-04-2020	04:40	LW	-155
07-04-2020	11:06	HW	102
07-04-2020	16:56	LW	-141
07-04-2020	23:05	HW	126
08-04-2020	05:35	LW	-161
08-04-2020	11:50	HW	107
08-04-2020	17:55	LW	-150
08-04-2020	23:56	HW	130
09-04-2020	06:26	LW	-164
09-04-2020	12:34	HW	110
09-04-2020	18:42	LW	-159
10-04-2020	00:45	HW	131
10-04-2020	07:07	LW	-165
10-04-2020	13:16	HW	112

Het Getij

MEER GETIJDENTABELLEN? BEKIJK ONZE SCHIER APP

29-01-2020	13:15	HW	86
29-01-2020	19:10	LW	-128
30-01-2020	01:25	HW	119
30-01-2020	07:40	LW	-121
30-01-2020	13:45	HW	84
30-01-2020	19:45	LW	-126
31-01-2020	01:55	HW	114
31-01-2020	08:15	LW	-116
31-01-2020	14:10	HW	81
31-01-2020	20:16	LW	-122
01-02-2020	02:31	HW	107
01-02-2020	08:45	LW	-112
01-02-2020	14:50	HW	78
01-02-2020	20:50	LW	-117
02-02-2020	02:59	HW	101
02-02-2020	09:25	LW	-107
02-02-2020	15:24	HW	76
02-02-2020	21:35	LW	-109
03-02-2020	03:47	HW	94
03-02-2020	10:10	LW	-101
03-02-2020	16:08	HW	73
03-02-2020	22:30	LW	-99
04-02-2020	04:48	HW	87
04-02-2020	11:14	LW	-94
04-02-2020	17:23	HW	72
04-02-2020	23:40	LW	-92
05-02-2020	06:18	HW	85
05-02-2020	12:3		

Huur een luxe ingerichte tent op camping Seedune.

**SNEL
BOEKEN
VOL=VOL**

www.ingerichtetenten.nl

Op de camping staan 30 nieuwe boog- en piramidetenten voor u klaar. De grote zonneluifel zorgt voor veel schaduw en extra leefruimte. Een koelkast, een kookcomfort, vaste bedden, en volledige keukeninrichting zorgen voor alle luxe. Verhuur tot maximaal 6 personen per tent.

GLAMPING: Luxe kamperen, alle gemakken, maar toch lekker buiten!

HUISJE "Lente" TE HUUR

Veel privacy en tuin op het zuiden.
www.lente.nl 06-15155902

Looking for unique
spectacular expeditions in
Unesco World Heritage?
Live Life Waddensea?
Our most beautiful place
in the Netherlands?
Come join us!

Jelle Bos

BELEEF LAUWERSOOG

